ÁRA: 20 FILLÉR

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bikabérház). Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XXI. évf. 55. 1944. március 8 szerda

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyedévre 15.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér

Hirdetmény a tejjegyek igényléséről és kiadásáról

Kettős nagy csata a keleti front déli szakaszán

Erős ellenséges támadások váltakoznak a németek elszánt ellenlökéseivel — Az NST szerint a Szovjet Romániába akar betörni — Német megállapítás szerint a Szovjetnek nem sikerült a védelmet áttörni és ennek következtében megsemmisítő csapást mérni az elhárító arcvonalra — A héttői nagy légi csatában 140-190 ellenséges gépet lőttek le, jelenti Berlin — Félhivatalos finn állásfoglalás a béke kérdésében — A török-angol ellentétek újabb fejleményei

A keleti harctér eseményei közül le elsősorban a figyelmet, azok között is a déli szakaszokon lefolyt hadműveletek.

A helyzet megítélésénél most már hő hírforrásokra hivatkozhatunk. Igy a berlini NST helyzetképére, mely a következőket tartalmazza:

Három napja tart már a szovjet téli offenzivájának utolsó nagy lökése, amelynek célja kétségkívül az, hogy áttörjék a déli arcvonalat és felgöngyölítsék az itteni német vonalakat, utána pedig betörjenek Romániába. A moszkvai hadvezetőség a legnagyobb erőfeszítéseket teszi a cél elérése érdekében s hár ezúttal is sikerült elérnie terepnyereséget, a kitűzött hadműveleti célt még csak megközeliteni sem tudta.

A déli arcvonal egészen szokatlan alakja mindkét ellenfél számára rendkívül fontossá teszi az összeköttetések biztosítását. Ez a magyarázata annak, hogy a szovjet mindenáron rá akarja tenni a kezét a lemberg—tarnopol—odesszai közlekedési hálózatra.

Az arcvonal furcsa alakja magyarázza azt is, miért támad a szovjet egyszerre három, egymástól távol fekvő arcvonalszakaszon.

Az új offenzíva szombaton Sepetovka—Dubno térségében kezdődött, ahol a Kievből jövő vasútvonalra támaszkodott. Huszonnégy órával később egy másik támadás indult Zvenyigorodka térségéből, nyilván oldalbiztositásként tervezve a messze nyugatra kinyuló sepetovka—dubnói arcvonal-kiöblösödés alátámasztására. A harmadik szovjet támadás a déli arcvonal keleti szárnyán, Kirovgrádnál kezdődött s célja kétségkívül német erők lekötése.

Ezen a szakaszon vetette be a szovjet aránylag a legkevesebb erőt. Mindhárom arcvonalrészen kemény és változatos harcok folynak. A német tartalékok bevetéséhez természetesen idő kell s a német ellenintézkedések hatása csak a bevetés után fog érződni.

Más hírforrások is azt emelik ki, hogy a németek mind a krivojrogi, mind a sepetovkai szakaszon újabb elhárító harcokban állnak.

Zsukov tábornagy — az orosz hadvezérek közül Zaposnyikov tábornagyon kívül az egyetlen, aki még a cári hadseregben is szolgált — csapataival az 1. ukránjai hadseregcsoporttal most az odessza—lembergi vasútvonal birtokáért folytat harcot és Tarnopol és Proszkurov között több helyen át akarta vágni ezt a kétvágányú vasútvonalat. A németeknek ezenkívül még három egyvágányú vasútvonal áll rendelkezésükre Románia és a Kárpátok felé utánpótlás céljára. Az odessza lembergi vasútvonal mentén különösen súlyos harcok fejlődtek ki Volocsinszknál. Elkeseredett küzdelem volt Jampolnál is. Egyes orosz osztagok Kamenec—Podolszki felé igyekeznek nyomást gyakorolni, míg Zsukov tábornagy más csapatai a tarnopoli térségben fejtenek ki erős nyomást. A német hadvezetőség, noha az új orosz támadás olyan időpontban történt, amikor az olvadási és iszapodási időszak beálltával az előző években harci szünet állt be a fronton, teljesen felkészülten várta Zsukov offenzíváját és Manstein tábornagy minden intézkedést megtett, hogy az odessza—lembergi vasútvonalat megvédje az orosz roham elől.

Berlini jelentés is azt emeli ki, hogy a keleti fronton a nagy téli csata szovjet részről különösen a német déli szárny ellen irányul. A szovjet újból és lényegesen megerősített csapatokkal támad itt és nyilvánvaló célja a német déli szárny teljes megsemmisítése. A támadások súlypontja a Sepetovkától délre fekvő térségre irányul, amelyhez legújabban a szovjet által megnyitott kirovgrád—dubno—szvenigorodkai arcvonalszakaszok csatlakoznak.

Német illetékes katonai helyen szovjet offenzíva újabb fázisának megítélésétől egyelőre még tartózkodnak, csupán azt jegyzik meg, hogy az események fejlődése pillanatnyilag még nem állapítható meg.

A keleti arcvonal középső szakaszán szintén heves szovjet támadások vannak folyamatban, bár a harci tevékenység az előző napokhoz képest lényegesen csökkent. A szovjet támadások elsősorban a Szmolenszk és Orsa közötti gépkocsiút elfoglalását igyekeznek megvalósítani, ez azonban óriási veszteségeik ellenére sem sikerült.

Míg a keleti arcvonal északi szakaszán a szovjet csaknem teljesen beszüntette támadásait, ugyanitt a német jelentések német ellentámadásokról számolnak be. A német ellentámadások különösen Pleskautól északra és Narva vidékén vannak kibontakozóban.

Az olasz arcvonalon a helyzet változatlanul eseménytelen.

A légi háború

továbbra is nagy hevességgel tart. Most közöltek adatokat a Berlin elleni hétfői légi csatáról. A német hadijelentés megállapítja, hogy a támadó amerikai légi haderő 140 gépet, közöttük 118 négymotoros bombázót vesztett. Ez szokatlanul nagy szám. Német részről úgy tudják, hogy a támadó gépek 25 százalékának felel meg.

Semleges hírforrások szerint a légi csatában mind német, mind szövetséges részről másfélezer gép vett részt. Újabb német megállapítások úgy vélik, hogy az angolszászok vesztesége 190 gépre tehető.

A finn kérdésben

kedden állást foglalt a külön tájékoztató félhivatalos szolgálat. Többek között ezeket írja: A finn kérdésben az utóbbi napokban nem merültek fel új mozzanatok, hacsak az a türelmetlenség nem, amellyel Washington és London a finn döntést várja. A szovjet sajtó magatartása éppen így nem enged kétséget abban a tekintetben, hogy Moszkvában jobban szeretnének ma diadalmaskodni Finnország felett, mint holnap.

Ez a siettség, hogy ne mondjuk idegesség, teljességgel érthető. Ez a háború általános helyzetéből adódik, úgy mint az a szövetségesek számára március elején kialakult. Ezt a helyzetet az jellemzi, hogy a vörös hadsereg továbbra is ér el helyi sikereket a német arcvonalak ellen, de a Balti és Fekete-tenger közötti hatalmas harcmezőkön sehol sem került sor döntésre. Ezt a helyzetet jellemzi az is, hogy a nyugati invázió, amelyet február 20-tól kezdődően jelentettek be, de mindenesetre még március idusa előtt, hat nappal ezen időpont előtt, semmiképpen sem jelentkezik. Úgy látszik, hogy ezt eltolták további időpontra. Erre a helyzetre való tekintettel Finnország fegyverletétele az ellenfélnek felhajtó erőt adna. Ami magát Finnországot illeti, már nincsenek új mozzanatok ebben a létért folyó háborúban. Minden nép a maga sorsának ura. Olaszország példája mutatja, mit jelent, ha a háborúba belekevert nemzetek valamelyike elveszti önuralmát. Finnország számára e példa követése sokkal szörnyűbb következményekkel járna, mint Finnország ellenfelei nem angolok és amerikaiak, hanem a szovjetoroszok. A finn válság lefolyása világosan megmutatja, hogy a finn nemzetnek csak egy igazi barátja van és ez Németország, a Szovjet-Unió halálos ellensége maradna a finn nemzetnek teljes meghódolása esetén is — fejeződik be a finn félhivatalos közlemény.

A stockholmi finn követség cáfolta a brit hírszolgálati irodának azt a jelentését, amely szerint állítólag finn küldöttség Berlinben tárgyal.

A német saitó

amely eddig nem foglalkozott a finn kérdéssel, kedden reggel módszert változtatott és nyilvánosságra hozta a Finnországgal szemben támasztott orosz fegyverszüneti feltételeket. Több lap kommentárt is fűz a feltételekhez.

A „Völkischer Beobachter" megállapítja, hogy ami a finnországi német csapatok lefegyverzését és internálását illeti, aligha akad valaki, aki elhiszi, hogy német katonák csak úgy hagyják magukat internálni.

Ezt természetesen Sztalin is nagyon jól tudja. Ezt a lehetetlen feltételt is kétségkívül csak azért támasztotta, hogy azután legyen ürügye a Finnországba való bevonulásra.

A török-angol ellentétek

tovább éleződnek. Londoni beavatott körökben úgy tudják, hogy Törökország határozottan elutasította a szövetségeseknek azt a kívánságát, hogy bocsásson rendelkezésükre légi támaszpontokat és minden egyéb segítségre csak óriási arányú hadianyagszállítások ellenében volt hajlandó.

Törökország az Adanában előterjesztett jegyzékre hivatkozott, amelyet azonban brit részről túlhaladottnak tekintenek mivel véleményük szerint nem áll fenn az a veszély, hogy Németország Törökországon át Irakba akarna előre törni.

Eden angol külügyminiszter kedden a képviselőházban kijelentette, a jelen pillanatban nincs semmi mondanivalója a brit katonai küldöttségnek Törökországból való visszahívása ügyében.

A török sajtó élesen válaszol az angol lapoknak. A „Son Telegraph" vezércikke hangoztatja, hogy az angolok fenyegetőzésekkel semmire se mennek. Lehet, hogy a hadiszállítások beszüntetése kellemetlen lesz, de ha meggondoljuk, — írja a török lap — hogy az angolok kötelezettségüknek csupán 4—6 százalékát szállították le, úgy ebbe is beletörődünk. Az angolok csak maguknak ártanak, mert még szükségük lehet egy erős Törökországra.

A „Tan" című lap közli, hogy a török piacon megszüntek az angol vásárlások, ezzel szemben német olajosmagvakat vásárolnak.

A „Daily Telegraph" diplomáciai munkatársa pedig arról számol be, hogy Törökország a szövetségesektől most már olajat sem kap. Nincs ok annak a feltevésre, hogy ezen az elhatározáson másítsanak, amíg Törökország nem szánja el magát mostani magatartásának revideálására.

Német hadijelentés

A német vezérőfőparancsnokság közli.

Csapataink *Krivoj Rogtól* kétoldalt heves harcokban hétfőn is visszaverték a bolsevisták heves támadásait, vagy pedig a betörési helyeken feltogták.

Svenigorodka és Sepetovka térségében a súlyos harcok változatlan hevességgel tovább folynak az előrenyomuló szovjet támadó élek ellen indított elszánt ellenlökéseivel. Itt pusztán Sepetovkától délre 41 ellenséges páncélost és 29 löveget semmisítettünk meg.

A *Szmolensz—orsai gépkocsiút mentén* a bolsevisták keskeny arcvonalon folytatták több támadó hullámban indított áttörési kísérleteiket. E kísérletek elkeseredett harcok után összeomlottak. Az ellenség itt 22 páncélost vesztett.

Pszkovtól északra és Narva mellett gránátosaink szívós ellenállásán szintén meghiúsult a szovjetnek páncélosokkal és csatarepülőkkel támogatott tá-

TÖKÉS FOTO
FÉNYKÉPEZŐGÉPET VÁSÁROL

madásai. E támadásaink eredményesen folytak le.

Magas eszakon hadsereg- és az SS fegyvernem hegyi vadászai a four szakaszon a szovjet hagy veres veszteségei mellett visszaverték több ellenséges támadást.

Az olaszországi arcvonalon hetion kölcsönös, élénk felderítő és rohamcsapat tevékenység folyt.

Eszakamerikai bombázókötelékeknek a hétfő délutáni órákban a birodalmi főváros ellen intézett támadása különösen nagy eredményeket hozott légvédelmi erőinknek. *Nagy-Berlin térségében* szétszórtan ledobott bombák következtében egyes lakóterületeket találatok értek. *Megsemmisítettünk 140 ellenséges gépet, ezek közül 118 négymotoros bombázó volt.* Egy romboló kötelek Kogler őrnagy vezetése alatt ez alkalommal különösen kitüntette magát.

Gyors német harci *repülőgépek délkelet-angliai célpontokat támadtak.*

A hadiflengerészet biztosító erői kedden a reggeli órákban Ymuiden tengervidékén elsüllyesztettek két brit gyorsnaszádot, egy harmadikat pedig olyan súlyosan megrongálták, hogy ennek elsüllyedésére számítani lehet. Ezenkívül három további naszádot felgyujtottak. A mi járműveink teljes számban elérték támaszpontjukat. A búvárhajók ellenséges hajókíséretet és erősen biztosított hajók ellen folytatott kemény karcokban az Atlanti tengeren és az Indiai óceánon elsüllyesztettek 12 hajót, összesen 71 ezer bruttó regisztertonna hajótérfogatot. (MTI)

A kettős nagy csata

Berlin, márc. 7. Interinf jelenti a keleti arcvonal helyzetéről: A keleti arcvonal nagy elhárító küzdelmének középpontjában hétfőn is az a nagy kettős csata állt, amelyet már két nap óta vívnak Szvenigorodkától nyugatra és Sepetovkától délre, valamint Proszkurovtól északra. A hétfői napot a bolsevisták rendkívül nagy páncélos veszteségei jellemzik. A szovjet legalább 158 páncélost vesztett. A légi erő vesztesége 45 gép, ezenkívül zsákmányoltak a német csapatok 56 nehéz löveget. Az általános katonai helyzet jellemzésére változatlanul helyt áll az a megállapítás, hogy a szovjetnek nem sikerült a német védelmet áttörni, ennek következtében nem sikerült megsemmisítő csapást mérni a német elhárító arcvonalra. (MTI)

A hétfői nagy légi csata

Berlin, március 7. Német illetékes helyről közlik: Az amerikai repülők hétfői első terrortámadása a birodalmi főváros ellen az amerikaiak katasztrófájává alakult. A hazatérő német vadászok kijelentik, hogy az Angliából Berlin felé vezető úton, amelyen eddig is bőségesen hevertek lelőtt amerikai bombázók romjai, 140 újabban lelőtt amerikai bombázó és vadászgép fekszik. Ezek a veszteségek azonban nem végleges eredményei a hétfői légi csatának. Katonai szakértők 40 százalékkal nagyobb végeredményre jutnak a következő alapon: 1. A svéd szárazföldön és egyéb északi területeken tíz bombázó volt kénytelen kényszerleszállást végezni. 2. A lezuhant amerikai gépek SOS jelzései az Eszaki-tenger különböző részein arra mutatnak, hogy további 19 gép került veszélybe a tengeren, megrongálódás vagy üzemanyaghiány miatt a tengerbe zuhantak. 3. A német vadászok jelentik, hogy számos gép szabad területen volt kénytelen leszállni és ezenkívül égő gépeket láttak a repülőállomásokon is. Itteni katonai szakértők számításai szerint még 50 gép mondható csendes veszteségnek. A teljes veszteség tehát 190 gépre emelkedik. A repülőszemélyzet vesztesége 1400 ember. (MTI.)

Zürichbe jelentés érkezett, hogy a háború mindezideig legnagyobb légi csatájában hétfőn mind német, mind szövetséges részről kb. másfélezer gép vett részt. Az angolszászok jelentése eddig 68 amerikai repülőerőd és 11 amerikai vadászgép elvesztését ismerik be. Az angol veszteséget még nem közlik.

Orosz légi támadás Kotka ellen

A finnek 13 ellenséges gépet lelőttek.

Helsinki, márc. 7. Hétfőn a bolsevista légi haderő 20 bombázóval két légi támadást intézett **Kotka** ellen. A légvédelem és a légelhárítás legalább 13 ellenséges gépet lelőtt. **Valamennyi finn repülőgép visszatért támaszpontjára.** (MTI)

Légbőlkapottak a bolgár különbékéről szóló hírek

Szófia, március 7. (MTI) A legutóbbi napokban különböző hírforrások nyomán külföldön olyan híresztelések terjedtek el amelyek arról véltek tudni, hogy Sisnov bolgár külügyminiszter tárgyalásokat folytatott volna a szófiai török követtel, hogy az esetleges különbékefeltételek felől tájékozódjék. Hivatalos bolgár helyen kijelentették, hogy ez a hír minden alapot nélkülöz és elejétől végéig légbőlkapott.

Illetékes bolgár helyen közölték azt is, hogy Sevov mérnök, volt udvari funkcionárius törökországi útjáról szóló és az azzal összefüggő különböző híresztelések valótlanok. Maga Sevov mérnök is megcáfolta ezeket a híresztelésekét.

Törökországból hazahívták az angol vállalkozókat

Ankarából jelentik: Valamennyi angol építészeti szakember, fegyverkiképző és berendezési vállalkozó utasításokat kapott Angliából, hogy utazzék haza.

Osszeült a finn országgyűlés

Helsinki, március 7. A finn országgyűlésen, amely kedd délután ült össze egyórás plenáris tanácskozásra, Hakkila elnök rövid beszédet mondott Svinhufvudról, a napokban elhunyt finn köztársasági elnökről. Ezután háromszori olvasásban és ezzel végegesen elfogadták a köztársasági elnök kegyelmezési jogának határidőhöz kötött kibővítéséről szóló törvényjavaslatot. Ezt arra akarják felhasználni, hogy ad hoc kegyelmet kaphassanak bizonyos politikai elítéltek. (NTI.)

Flotta támaszpontok a szovjetnek

Bern, márc. 7. (Bud. Tud.) A Svájci TI közli, hogy a szovjet kormány és **Tito** tábornok között megegyezés jött létre, amelynek értelmében **Cattaro** kikötőjét az orosz flotta rendelkezésére bocsátják.

A moszkvai rádió hétfőn este közölte, hogy a Kreml megállapodást kötött az algri francia kormánnyal, amelynek értelmében **Casablancát** és **Dakart** flottatámaszpontul az oroszoknak engedik át.

Mikor még a Szovjetunió hadianyagot szállított Németországnak

Vasov bolgár miniszter kijelentései Bulgária magatartásáról

Szófia, március 7. A bolgár sajtó kedden közölte Vasov miniszter Gabrovoban elmondott beszédének szövegét. A miniszter külpolitikai kérdésekkel is foglalkozott és **elsősorban Bulgáriának a háromhatalmi egyezményhez való csatlakozás okait indokolta meg.** A miniszter a többek között ezeket mondotta:

— **Bulgária továbbra is azon az úton jár, amelyen eddig haladt.** Bulgária annakidején csatlakozott a háromhatalmi egyezményhez azért, mert csak ezen az úton törhette össze a neuilleyi bilinceseket, amelyek a bolgár nép legnagyobb részét rabságban tartották. **Bulgária a háromhatalmi egyezményhez abban az időben csatlakozott, amikor Németországot Oroszországgal baráti kötelékek fűzték egybe. A Szovjet-Unió abban az időben még hadianyagot szállított a németeknek, hogy a németek eredményesen harcolhassanak az oroszok mai szövetségesei ellen.**

Vasov miniszter végül a következő megállapítást tette: Noha Bulgária hadat üzent Angliának és Amerikának, eddig egyetlen embert sem küldött ki ellenük és nem is fog, hacsak ők meg nem sértik a szent bolgár földet.

A finn fegyverszünet kérdése nem haladt előre

Stockholm, márc. 7. (MTI) Mint az Aftonbladet levelezője jelenti Helsinkiből, tájékozott finn parlamenti körökben azt hiszik, a fegyverszüneti kérdés még nem haladt annyira előre, hogy a **kormány már a parlament keddi ülésén további közléseket tehetett volna.** Ezzel szemben azt várják, hogy Ramsay külügyminiszter a külügyi bizottság szokásos szerdai ülésén áttekintést ad az eseményekről.

A török külügyminiszter beszámolója

Ankara, márc. 7. A török köztársasági néppárt parlamenti csoportjának ülésén Menemenzsoglu külügyminiszter beszámolt a nagy nemzetgyűlés másfélnapos téli szünete alatt lezajlott külpolitikai eseményekről. A beszédet követő hozzászólásokra Menemenzsoglu válaszolt. A párt-csoport a külügyminiszter tájékoztatását helyesléssel fogadta. (MTI)

Castelgandolfo nemcsak nyaralója, de mintagazdasága is a pápának

A pápai tehenészetben magyar fajta tehén adja a legjobb tejet

Az egész világ megdöbbenéssel vette tudomásul a múlt napokban, hogy a világháború hullámai nem tudták megkímélni a Vatikánt sem s ennek területéhez tartozó *Castelgandolfot is bombatámadás érte.*

Castelgandolfo is vatikáni terület, ez a Róma melletti kis városka éppen ezért lett híres, mert *a Szentatya itt szokott pihenni minden nyáron.* A pápa itt azt találja meg, *amit Rómában lehetetlen: a csöndet, a visszavonultságot.* A vidék szépsége egymagában is alkalmas az üdülésre a testileg-lelkileg egész évben erősen igénybe vett pápa számára.

Castegandolfo 26 kilométernyire fekszik Rómától, az albanoi dombok legszebb részén. A tenger színe felett 426 méternyi magasan, az Albano tó mellett. *A kis olasz városnak mindössze 2750 lakosa van.*

A pápa palotája pompás kertben áll. Ez maga is műemlékszámba megy, hiszen a XVI. században épült. A nagyon szép parkban most is láthatók Domicianus kastélyának romjai.

A vatikáni csillagvizsgálót hét évvel ezelőtt helyezték át ide, sőt *kilenc éve már, hogy rádióálomás is működik a castelgandolfoi palotában, mely állandó összeköttetésben van a vatikáni adóval.*

A kis város főterén remekszép szökőkút áll és villanovai Szent Tamás temploma, benne Pietro dr Cortona és Borgognone egy-egy festménye látható.

Castelgandolfo természetesen azóta lett világhírű nevezetesség amióta a pápa ott nyaral. Aki tehát Rómát megnézi, ide is kilátogat, ez hozzátartozik a szemlélődéshez.

Nyáron, ha a pápa is itt tartózkodik, *a kihallgatásokat is castelgandolfoi nyaralójában tartja.* Sohasem zárkózik el a látogatók elől, akik autókon, s más járműveken érkeznek ki, de a kocsik messzire lent maradnak a kastélyfól. A bejáratot svájci gárdisták őrzik szétvetett lábbal, szokásos állásban alabárdosan

A fogadásnak itt is, akárcsak Rómában meg vannak a maguk szigorú szabályai. *A nők csak kendővel vagy csinkefátyollal letakart fejjel léphetnek a fogadóterembe. Rövidujjú ruhában senkit sem bocsátanak be.* Tisztelettudás és áhítatosság uralkodik mindenütt. *A pápa elé csak tiszta szándékkal és tiszta gondolatokkal lehet lépni.* Gyakori eset, hogy a kihallgatáson megjelenők között *másvallásúak is megjelennek és rendszerint az ilyenek még megilletődöttebbek mint a katolikusok.*

A program szerint kihallgatás előtt vagy után érdekes látnivaló a pápai gazdaság, melyet *a legkorszerűbben vezetnek.*

Különleges öröm, amikor a látogató megtekinti a pápa gazdasági kertjét, a káposztaföldet, a hangyma ágyakat, a tehenészetet. Az érdekessége a helynek az, hogy *»semmihez sem szabad hozzányulni.«* A szigorú tilalom könnyen érthető hiszen *a sok-sok ezer ember boldogan vinne el egy ici-pici emléket. Ha ezt megengednék, csakhamar kopár síksággá változna minden, a fákon nem maradna levél, a pázsitból az utolsó fűszálat is elvinnék* — kedves emlékül Az is nagyon érdekes, hogy a parkban *a sétány utai tökéletesen tiszták, pedig talán nem is takarítják. A látogatók felszedegetik a lehullott leveleket, amit megengednek.*

Egyébként mindent szívesen megmutatnak a vendégeknek. Van is ámulás, amikor belépnek például a tehénistállóba. — *Csempézett istállófülkékben állanak a tehenek. A modern technika mezőgazdasági minden vívmánya felfedezhető itt.* Remek példányai a siementhali tejelőknek. *Magyar vonatkozása is van a pápa nyarlójának, mert magyar fajta tehenet is tartanak, még pedig nagyon is becsben állanak. Nem ad ugyan annyi tejet, mint a többi, de minőségében olyan kitűnő, hogy egyéké sem kerül elébe.* A fejőgépet villany hajtja.

A baromfiházak valósággal látványosság számba mennek. Kis tyúkvillák vannak, előttük kifutó, hogy kellő mozgásuk legyen az állatoknak. A házikók nem egyformák, sőt *ahány tyúkfajta, annyi stílusú a házuk.* A pápai tyúktenyészet igazán híres, mégpedig nemcsak elméleti, hanem gyakorlati téren, mert *hiszen szívesen adnak innen tenyésztojókat.*

Egy bizonyos, hogy aki egyszer életében itt járt, nem feledi el a mély benyomásokat, melyeket Castelgandolfoban szerzett.

Nettunonál az angolszászok támadásra készülnek

Berlin, márc. 7. Interinf az olasz hadszíntérről jelenti: Az olasz hadszíntéren a hétfői nap is nagyjából minden említésre méltó harci cselekmény nélkül telt el. Az angol-amerikai vonalak mögött tapasztalható nagyarányú csapatmozdulatokból arra lehet következtetni, hogy a partraszállt csapatok a hídfőállásból kiindulva, rövidesen támadó hadműveleteket akarnak kezdeni. (MTI)

Angolszász nők az igazságos békéért

Stockholm, március 7. Mint a brit hírszolgálat jelenti, Londonban hétfőn közzétették a nők nemzetközi békeligája angliai tagozatának a brit kormányhoz intézett felhívást, amely felszólítja a kormányt, vizsgálja meg az európai invázió megindítása előtt mégegyszer a fegyverszünet megkötésének összes lehetőségét.

A liga északamerikai tagozata egyidejüleg hasonló tartalmú emlékiratot nyujtott át Roosevelt elnöknek. A felhívás hangoztatja, hogy a szövetségesek által közzéteendő békefeltételeknek nem a feltétlennélküli megadás terméketlen alapelvén, hanem az Atlanti Chartában leszögezett igazságos elveken kell felépíteniök.

Változás készül a szovjet külpolitikájában

Stockholm, március 7. (TP) Mint a Reuter jelenti, a Sunday Expressben annak a véleményének adnak kifejezést, hogy Sztalin és tanácsadói között politikai megbeszélések vannak folyamatban, amelyek ige nagy fontosságúak a Szovjetunió jövő politikája szempontjából. Azok a módosítások, amelyeket a szovjet alkotmányával kapcsolatban csak nemrégiben jelentettek be, csupán annak a politikának első stádiumát jelentik. A második stádium állítólag Sztalin úgynevezett „uralmögötti" politikájának a feladása lenne, amit Oroszország 1933 óta folytatott. Megakasztották mindazon tervek további megvalósítását, amelyek arra voltak hivatva, hogy a Szovjetbirodalam súlypontját mindjobban az Ural mögé helyezzék. A szovjetkérdések jólértesült megfigyelői szerint Sztalin el van tökélve, hogy a Szovjet külpolitikájának nyugat felé irányuló arcvonalat ad.

Színmagyar a hajdú városok lakossága

Most jelent meg a Központi Statisztikai Hivatal közleménye a magyar városok adatairól az 1941. évi népszámlálás eredményei szerint. Debrecen adatait már tegnapi számunkban közöltük, most a hajdúvármegyei városok anyanyelvi megoszlására vonatkozó alábbi adatokat mutatjuk be.

Hajdúböszörmény lélekszáma 30.409. Ebből magyar anyanyelvű 30.388, német 7, szlovák 4, román 1, ruszin 3, szerb 1, egyéb 5.

Hajdúnánás lélekszáma 18.770 **Ebből magyar anyanyelvű 18.748,** német 6, román 1, ruszin 7, szerb 2, jiddis 3, egyéb 3.

Hajdúszoboszló lélekszáma 17.669. Ebből magyar anyanyelvű 17.648, német 10, szlovák 4, horvát 1, szerb 1, egyéb 5.

Mint a fenti adatokból láthatjuk, a hajdúvárosok csaknem száz százalékig magyar lakosúak.

Molnár Ferenc ispotályi lelkipásztort március 17-én helyezik véglegesen nyugállományba

Az egyházkerületi tanács is hozzájárult nyugalombavonulásához — Köszönetnyilvánítás a Huba-Melega-féle alapítványért

A tiszántúli református egyházkerület tanácsa D. dr **Révész Imre** püspök és báró **Vay László** főgondnok elnöklésével tegnap délelőtt ülést tartott. A püspök bibliaolvasása és imája után Vay László főgondnok megnyitotta az ülést. Kegyelettel emlékeztek meg dr Ujvárossy Lajos tanácsbíró haláláról. Emlékét jegyzőkönyvben örökítik meg és helyének betöltésére a szavazást az elnökség elrendelte.

Futó András tanácsbíró, püspöki titkár terjesztette elő a lelkipásztori kérelmeket. A tanács hozzájárult ahhoz, hogy a megokolt kérelem alapján Bakoss Sándor ramocsházi, dr Bartók Jenő nyíregyházi 75 esztendős és dr Marcsa Imre kishodosi lelkipásztorok nyugalombavonuljanak.

Most tárgyalták Molnár Ferenc ispotályi lelkipásztor kérését, aki — mint tudvalevő — betegsége miatt kérte nyugalombahelyezését. Ebben az ügyben az egyházmegye felterjesztését pártolólag továbbították az Országos Lelkész Nyugdíjintézeti Bizottsághoz, amely március 17-én véglegesen dönt a nyugalombahelyezés iránti kérelem felett és előreláthatólag kimondja Molnár Ferenc lelkipásztor július 1-től leendő nyugalombavonulását.

Számos ingatlancserére és ajándékozásra vonatkozó javaslatot tárgyalt még a tanács, így többek között **Gönczy Béla** előterjesztésében megvitatták a debreceni egyházmegye felterjesztését a szegény iskolás gyermekek taníttatása érdekében tett egyik legszebb alapítvány ügyében. **Huba-Melega Gyula katolikus vallású földbirtokos, budapesti lakos a debreceni református egyháznak ajándékozta 141 holdas birtokát azzal a céllal, hogy ezt a már előzőleg a debreceni egyház kezelésére bízott körülbelüli ugyanakkora területű birtokkal együtt, mely Huba Gyuláné sz. Szegedi Mária Gabriella taníttatási alapítványához csatolják és a közös alapítványból szegénysorsú jó tanulók taníttatásának költségét fedezzék.** A tanács ezt a határozatot hozta:

Az egyházkerületi tanács igaz örömmel erősíti meg ezt az ajándékozási szerződést, amivel a római vallású ajándékozó a debreceni református egyház sáfári szolgálatára bízza ezt a nagyértékű donátiót, aminek kitűzött célja, hogy jövedelméből annakidején a szórványmagyarság szegénysorsú falusi gyermekeit felekezeti különbség nélkül taníttassa a debreceni egyházközség, annyira fenkölt és a magyarság szempontjából példamutató gondolat, hogy ez bennünket úgyis mint reformátusokat, de mint magyarokat is hálára kötelez. Ennek a hálának annakidején a hűségi sáfári szolgálatban kell kimutatódnia. Megemlítődésel érzi az egyházkerületi tanács az elhalt hitves iránti szeretet melegének ajándékozási szerződésből felénk áradó tiszta és kedves illatát. **Hálás köszönetét tolmácsolja az ajándékozónak s meleg szeretettel kívánja, hogy áldja meg az Isten az adományozót kegyelmének gazdagságával, jó egészséggel és hosszú élettel.**

A tanács ezután dr **Balla Bertalan,** dr **Juhász Nagy Sándor** és dr **Papp Ferenc** előadók által előterjesztett időszerű ügyeket tárgyalták le, majd az ülés a püspök imájával fejeződött be:

— Köszönjük Uram, hogy ebben az égzengésben és földindulásban is körülötted lehetünk áldott Pásztorunk. Kérünk, soha ne engedj benünket úgy pásztorkodni az Igével és a kormánnyal, hogy megfeledkezzünk róla: legelsősorban mi magunk szorulunk pásztorolásra, a Te őrizetedre még a halál árnyékában is. A keserűségeknek immár a torkunkig érő árvizében a Te megtisztító véredre van szükségünk a tisztátalanság áradása között...

Karácsony Sándor: Az ifjú csak úgy tanulhatja meg az önállóságot, ha gyakorolja azt

Makkai Sándor: a mai ifjúság életéből hiányzik a szellem bélyege.

A MANSz Anyák Iskolája keretében kedden délután dr **Karácsony Sándor** egyetemi professzor „Hogyan lesz a gyermekből ifjú" cimmel tartott nagyon érdekes, hangulatos, szórakoztató előadást, mely sok komoly gyakorlati tanácsot adott a termet zsufolásik megtöltö hölgyközönségnek.

— Az ifjakat mindig bántják, — mondta. Egyrészt azért, mert már nem gyermekek, másrészt azért, mert még nem érettek. — **Bűnnek tartjuk azokat a megnyilvánulásokat, melyek természetesek, melyek az önállóság jelei.**

— A gyermekből lett ifjú csak úgy tanulhatja meg az önállóságot, ha gyakorolja azt. A legtöbb szülő például haragszik a fiára, ha elcsavarog, későn jön haza. Bűnét még azzal is tetőzi, hogy útjáról nem számol be édesanyjának, sőt nagyon gyakran hazudik is. **Pedig tulajdonképpen az ifjú csak meg akarja szokni az önállóságot, azért vannak külön útjai.** A hazugság magyarázata pedig nem egyszer a fantázia felfokozott működése, mely ifjúkorban szintén természetes jelenség. Ez nem mindég elítélendő valami, hiszen az emberiség a fantáziának, a képzelőtehetségnek köszönheti haladását.

— Az ifjú élettani törvénynek engedelmeskedik akkor is, mikor kalandra vágyik, hiszen a kalandok során fedezi fel a világot.

Érdekes példákat hozott fel Karácsoyn Sándor az ifjúsági irodalomból arra vonatkozólag hogy az általánosságban „rossz"-nak tartott gyermek nagyon sokszor sokkal ügyesebb, talpraesettebb s többre viszi az életben, mint a jó gyermek, — s ez nem megy a lelkiek rovására, söt.

Előadása végén arról beszélt, hogy az ifjak útja az önállóság útja s elérkezik az idő, mikor a szülőknek el kell bocsájtaniok a gyermekeiket s csak imáikkal kísérhetik őket.

Dr **Makkai Sándor** egyetemi professzor „Az ifjúság útja" cimmel mondta el rendkivül komoly problémákat boncoló, értékes gondolatait. Négy évtized óta figyeli a magyar ifjúságot és gazdag tapasztalatait tárta a hallgatóság elé. Bevezetőül hangoztatta, hogy az ifjúság minden időben veszélyben él, most azonban, a két világháború rémségei között csoda, hogy még meg tudnak maradni ifjaknak, s hogy van kedvük az élethez.

Nagyon érdekesen szólott a múlt világháborút megelőző korról, mely az ifjúság aranykorának mondható. Enek a kornak fő jellemzője a tökéletes biztonságérzés volt. Ez a legnagyobb különbség az akkori és a jelenlegi ifjúság élete között.

A trianoni béke utáni kisebbségi magyar ifjúság, közelebbről az erdélyi ifjúság életét is közvetlen közelről látta dr **Makkai Sándor. A kisebbségi magyar ifjak már azért küzdöttek, hogy napról-napra élhessenek.** Sok volt köztük aki tétlenül várta az állam gondoskodását, mások koravénné lettek, sokan folyton nyűgölődtek, s voltak, akik megalkudtak. De voltak, akik összeszorított ajakkal keményen dolgoztak: ez a hívő magyar ifjúság volt Ugyanakkor a csonkamagyarországi ifjúság élete is nagyon nehéz volt, s az az alaphangulat uralkodott, hogy az apák miatt nem lehet érvényesülni. Megindult a szörnyű nemzedékharc, melyben egyesek nyiltan, őszintén, mások alattomosan vettek részt, megteremtvén az **„alázatos tisztelem" szellemet.**

— 1938 óta más a magyar ifjak élete, melyben sok érdekes és elgondolkoztató tény van. **Az ifjak** gyorsan akarnak érvényesülni, érettségi után elhelyezkednek, hátat fordítva a komoly, szigorú életet követelő munkának s csak a minél több pénz szerzését tűzik ki célul.

— A mai ifjúság életét a testkultusz előtérbe állítása jellemzi. A mai sportoló, tornázó ifjaknak nincsenek problémáik, szellemi dolgokról nem beszélnek. Testi életük egészségesebb, de életükből hiányzik a szellem bélyege.

Makkai Sándor kérte a magyar anyákat, hogy gyermekeik lelkébe csepegtessék bele a hitet, hogy az ifjak az igazság, szépség tudás és a jóság harcosai legyenek. Ha hit van a magyar ifjúban, — akkor megtanul szolgálni, akkor segít, ahol szükség van rá. Egyik fontos feladat ma: szolgálni a magyar népet. Ezt azonban csak önfeláldozó tanítás és szeretet útján lehet megtenni. A magyar ifjak feladata a jobb szociális érzés kialakítása is.

— A magyar öncélúság kell, hogy érvényesüljön a magyar jövőben — mondta befejezőül. Magyar ifjaknak kell vezetőhelyen állniok. Ez azonban csak úgy valósulhat meg, ha az édesanyák nem könnyű, hanem komoly munkáséletre nevelik gyermekeiket.

Mindkét kiváló előadónak **Uray Sándor** lelkipásztor mondott köszönetet. Pénteken ismét két előadás hangzik el az Anyák Iskolájában. Uray Sándor „Az ifjúnak korlát" és Takaróné dr Gáll Beatrix: „A magyar ifjúság" cimmel beszélnek.

Hogy kell csomagolni a húst

A földmivelésügyi miniszter rendelett adott ki, amelynek értelmében a kimért hús közvetlen csomagolására cakis tiszta irástól vagy nyomástól mentes használatlan papirost szabad felhasználni. Külső csomagolásként olyan papírost is fel szabad használni, amelyen irás, vagy nyomatás van, a csomagolópapír azonban a kimért hússal közvetlenül nem kerülhet érintkezésbe.

A közönség szava

HUZAT A VILLAMOSOKON

Kérjük a HÉV igazgatóságát, hogy azonali hatállyal szüntessék meg a villamosokon uralkodó nagy léghuzatot.

A kalauzok a két végén nyitott ajtóba beállva adják a jegyeket és számolgatják az aprópénzt, ez által aztán áthasítja az egész kocsit a huzat. Ez pedig káros és tönkreteszi az embert, ezt mindenki tudja. Ezt a nagy huzatot pedig igen könnyen lehetne úgy megoldani, megszüntetni, ha a HÉV szigoruan elrendelné, hogy a jegykiadást az e célra szolgáló kis lenyiló (az ajtóra rászerelt) ablakon át adják ki, mint Pesten. Igy sok komoly betegségnek lehetne elejét venni.

Sok állandó utas.

— Tizezer pengőt lopott ki a budapesti Opera kávéház ruhatárosnője, Halász Sámuelné egy bécsi kereskedő, Wininger Lajos aktatáskájából. A tolvaj ruhatárosnőt letartóztatták.

— A brit hirszolgálati iroda közli a Penelope cirkáló elsülyesztéséről szóló hírt.

Megholt F. Nagy Sándor mátai biztos

Érdekességek az elhunyt életéből: békepipát szivatott a jóvátételi bizottsággal

Debrecen társadalma ismét szegenyebb lett egy érdekes ferfiúval, aki kis darabjat hordta az átélt eseményekben a szomorú magyar történelemnek. — Meghalt F. *Nagy* Sándor volt mátai biztos. Neve abban az időben fogalom volt és teljesen *összeforrott a Hortobágy puszta lényével.* Előbb báró *Hámos* birtokán, mint gazdatiszt szolgált, majd onnan *vette át a nagy puszta felett kiskirályságát.* — Nagyon szerette az állatokat és büszke volt rájuk. Amikor baj volt a magyar *égen, sokszor az életét is kockáztatta és csak bátor fellépése és szilárd magatartása mentette meg az állatállományt az oláh megszállás alatt az elhajtástól.* A gazdák is ismerték hűségét és szaktudását, becsületességét és kiváló emberi tulajdonságaiért, úri mivoltáért nagyon becsülték és őszintén szerették.

Ma is emlegetik, hogy *amikor a világháború után a jóvátételi bizottság a Hortobágyon járt,* hogyan kezelte őket a nagyszerű emberismerő Nagy Sándor mátai biztos. *Elsősorban is megmagyarázta nekik hogy békepipát kell szivniok. Ez megfelelő ceremónia mellett végbe is ment.* Volt F. Nagy Sándornak egy, grófi családtól kapott díszes, magyaros, bojtos pipája, ezt tömte meg és ez járt kézről-kézre a bizottság tagjai között.

A nagyszerű ebéd és a »*békepipa elszívása*« *megteremtette a kellő hangulatot* A bizottságban kisérőjeként megjelent hölgyek nem feketekávét, hanem boros kenyeret ettek a kutyával *is. Ilt is sokat segitett F.* Nagy Sándor diplomáciai érzéke. Az ebéd olyan kitűnően sikerült, *hogy nemcsak a csárdásnéval, hanem még a szolgálóval is kezet szorítottak a* bizottság urai. **A békepipát meg haláláig őrizte a nagyszerű magyar.**

Mikor IV. Károly király Debrecenbe jött, **F. Nagy Sándor** is résztvett a díszes lovasbandériumban.

Az összeomlás után a felfordulásban, majd az oláh megszállás alatt sokszor kockáztatta életét. **Háza átmeneti állandó helye volt a Tiszántúlról átmenő tiszteknek.** Asztalánál különben az ország legelőkelőbbjei épúgy megfordultak, mint a világ híresseqei.

Ő vendégelte meg Hoover amerikai nagykövetet, Lord Harmsworthot, Gróf **Bethlen István,** volt miniszterelnök soha el nem mulasztotta, ha a Hortobágyon járt, hogy fel ne keresse **F. Nagy Sándort,** akivel szívesen elbeszélgetett.

Negyedszázadon át őrizte hűségesen a Hortobágy szabadságának szellemét és a város vagyonát F. Nagy Sándor mátai biztos, akiről soha senki sem tudta, mennyi idő terhét hordozza vállán, olyan frissen fiatalosan öcsémurason járt-kelt. Mindig vidám kedélye, jólelkűsége, tiszta jelleme nem engedte megöregedni. Csak az utóbbi időben vált súlyosabbra beetgsége s szenvedéseitől tegnap váltotta meg a halál.

Tejjegyek igénylése és kiadása

Folyó évi február hó 26-án megjelent hirdetmény szerint a *korában benyujtott* igénybejelentési lapok alapján a tejjegyre jogsultak kozul a terhes anyák és csecsemők és kisgyermekek részére 3. életévük betöltéséig, valamint a tejtáplálásra feltétlenül rászoruló betegek és a 70. életévüket betöltött személyek részére a tejjegyek kiadását megkezdtük.

A rendelkezésre álló tejmennyiség figyelembevételével, folyó évi *március hó 8-tól,* azaz szerdától kezdődőleg mindazon igényjogosultak, akik igénylésüket *eddig nem nyujtották be,* igénybejelentési lapjukat a lakásuk szerint illetékes Körzeti Irodában beadhatják.

Az igénybejelentési lapot a kijelölt dohányárudákban és üzletekben lehet megvásárolni.

TEJJEGYRE JOGOSULTAK:

A) Terhes anyák a terhesség 4. hónapjától a szülésig és a csecsemők és kisgyermekek 3. életévük betöltéséig.

B) A tejtaplálasara feltetlenul rászoruló betegek és a 70. életévüket betöltött személyek.

C) A gyermekek 3 éves korukától 14 éves korukig.

Az igénybejelentő lapot annál a Körzeti Irodánál kell benyujtani, melyhez a lakása szerint a háztartás tartozik.

Az igénybejelentőlap benyujtásakor a következő okmányokat kell bemutatni.

1. A háztartás összes cukorjegyeit.

2. Terhes anyák és a 70. éven felüliek állanodó pótcukorjegyeit, mely egyúttal a tejfogyasztásra jogosultságot is igazolja.

3. A csecsemőkre és gyermekekre nézve olyan hiteles okmányt, melyből a gyermek születési időpontja megállapuithato.

Mindezeket az okmányokat az igénylő és igénybejelentési lap benyujtásakor nyomban visszakapja.

A betegek azt a körülményt, hogy betegségük miatt a tejápolásra feltétlenül rá van utalva bélyegmentes, de egyébként szabályszerű orvosi bizonyitvánnyal igazolják. Ilyen orvosi bizonyitvány kiadására csak a m. kir. tisztiorvosok, a hatósági városi orvosok, az egészségügyi intézetek (klinikák, kórházak) igazgatóságai, anya- és csecsemővédő, tüdőbeteg, nemibeteggondozó és betegbiztositó intézetek orvosai jogosultak. Az orvosi bizonyitvány az igénybejelentő lap mellékleteként a Körzeti Irodánál marad.

Az igénybejelentési lapok elbiralása után a rendelkezésre álló tejmennyiség figyelembevételével a körzeti irodák tejjegyet csak a következő személyek részére adnak ki:

A) Terhes anyák részére a terhesség 4. hónapjától a szülésig és a csecsemők és kisgyermekek részére.

B) A tejtápiálkozásra feltétlenül rászorulo betegek és a 70. életévüket betöltött személyek részére.

A fentiek szerint a C. kategóriába tartozik 3—14 éves gyermekek részére a tejjegyek kiadása egyelőre szünetel.

A tejjegyekért darabonként 30 fillér kezelési költség fizetendő.

Amikor a jogosult tejfogyasztó tejjegyét megkapja, ugyanakkor egy »Tejmegrendelő jegy«-et fog a Körzeti Irodától kapni. A Körzeti Iroda a »Hatósági feljegyzés« rovatba beirja, hogy hány darab A) csoportbeli (terhes anya, csecsemő és kisgyermek) részére, hány darab B. csoportbeli (beteg és agg) részére adott ki tejjegyet, valamint a tejjegyek számát. Az igényjogosult háztartás feje a tejmegrendelő jegyet ahhoz a tejkereskedőhöz állitja ki, akitől az igényjogosultak részére tejjegy ellenében a tejet beszerezni, megvásárolni óhajtja. A kereskedő a hozzá benyujtott tejmegrendelő lapot megőrizni és az igényjogosultak tejjegyét saját üzleti bélyegzőjével a fedőlapon lebélyegezni. Ezzel a tejjegyes a kereskedőnek állandó tejvevője lett. Az igényjogosult más kereskedőhöz a jegyszelvények beváltása végett nem mehet, mert minden kereskedő csak a saját bélyegzőjével ellátott tejjegyek szelvényeit válthatja be. (A tejjegyek fedőlap nélkül nem érvényesek).

Ha tejjegyes más kereskedő vevője akar lenni, tejjegyét be kell vinni a Körzeti Irodába s ott ahelyett új tejjegyet és új megrendelő jegyet kell kérnie s azokkal minden további nélkül nyomban jelentkezhet a másik kereskedőnél. Régi kereskedőjét a Körzeti Iroda fogja értesiteni arról hogy vevői közül kilépett.

Intézetek és intézmények tejellátásának biztositása a rendeletek keretei között megkeresésük, vagy személyes tárgyalás alapján fog megtörténni.

Akik nem jogosultak, továbbá az orth izr hitfelekezethez tartozók, tejellátást nem igényelhetnek.

Polgármester

debreceni Csokonai színház
igazgató: Beleznay-Unger István

HETI MŰSOR:

Március 8. szerda: *Az első.* C. bérlet.

Március 9 csütörtök délután: *Csipkerózsika.* Gyermekelőadás. Mérsékelt helyárak.

Március 9. csütörtök este *Az első.* A. bérlet.

Március 10. péntek: *Szépanyám.* Munkáselőadás.

Március 11. szombat délután: *Szepanyám.* Filléres helyárak.

Március 11. szombat este: *Gyergyói bál.* U. Kováts Terus felléptével B. bérlet.

FILM

SZOVÁTHY ÉVA, Vigszinház. Karády Katalin új történelmi filmjének meglepetése, hogy a sokat bírált müvésznő játékban sokat fejlödött, e filmjében alakítása hibátlan. Ő maga pedig helyenként gyönyörü. Ez a film kevés értékének egyike. A film meséje, amelyből forgatókönyvet vitéz Somogyváry Gyula írt igen fordulatos, helyenként zavaróan — alig tudja a néző követni a szereplök jellemében beállott ugrásokat. A szabadságharc, történelmünk e dicső korszaka, amely méltó filmrevitelt követelt, adja a történet keretét. A császári hadseregben szolgáló magyar huszárkapitány (Jávor Pál) és a magyarországi császári biztos leányának végzetes szerelme mindkettőjük halálát okozza. Jó egy császári vértes tiszt szerepében Lehotay Árpád, egy paszszív szerepben pedig a fiatal Mednyánszki Ági üde jelenség, helyes szőke arcocskáját szivesen látjuk máskor is.

Károlyi Gyula Chopin-estje

Folyó hó 14-én este 7 órakor lesz **Károlyi Gyula** zongoraművész Chopin-estje, mint a Zenekedvelök Köre IV. bérleti jóté konyecélú hangversenye az Arany Bikában.

A világhírü fiatal magyar zongoraművész, aki jelenleg spanyolországi hangversenykörútja után Németországban hangversenyezik szinte elképzelhetetlenül nagy sikerrel, úgyhogy a berliniek még egy zongora-estre visszatartották. Igy 10-iki hangversenyének időpontját 14-ére voltunk kénytelenek áthelyezni. Műsorán a nagy lélegzetü Chopin-müvek mellett (f-moll Fantázia, Asz-Dur Ballada, a Gyászindulós b-moll szonáta) apró gyöngyszemeket is játszik a zongora nagy romantikusától.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Gál József okl. gazda, debreceni kisegítő munkaerőt a debreceni pénzügyigazgatósághoz ideiglenes minőségü pénzügyi földmérő és földadónyilvántartási biztossá a X. fizetési osztályba kinevezte.

CSOKONAI
SZINHÁZ
Telefon 25-45. Igazgató B. Unger István
Előadások: d. u. fél 4, este: fél 7-kor
Szerdán C), csütörtökön
A) bérletben:
Az első
A szezon kiemelkedően nagy sikere!
Csütörtökön gyermekelőadás:
Csipkerózsika

PÁLYÁZATOKHOZ
iratairól készítessen
FOTOKOPIÁT
KISS DROGERIA DEBRECEN,
Csapó-utca 34. szám.

„Próbáljuk meg szívünkkel nézni a fiatalságot!"

Az utazó diákok problémája a szülő és a diák megvilágításában

Az utazó diákok viselkedése kapcsán felvetett kérdések egyre szélesebb hullámokat vetnek és azzal a pedagógusok és felügyeleti hatóság is foglalkoznak. Érdekesnek tartottuk a probléma kapcsán megmutatni az érem másik oldalát is és meg szólaltatni erre vonatkozólag a bejáró diákok szülelt és magukat a diákokat is.

A szülő

akit megszólaltattunk, *háromszoros jogon szólhat a kérdéshez. Ő maga is 16 év óta mindennap utazik vonaton* Debrecen és Kondoros között, *tehát napról-napra látja az utazó diákok viselkedését.* Do illetékes hozzászólni a kérdésnez, mint pedagógus is, mert itt tanít Debrecenben. *Végül, de talán elsősorban mint érdekelt szülő is nyilatkozhat, akinek két gyermeke utazik vonaton naponta egyik helyi középiskola tanulójaként.*

— Kétségtelen — mondotta munkatársunknak a felvetett kerdés kapcsán, hogy a gyermek magaviselete romlik az állandó utazással. De mi ennek az oka? Az, hogy nem tanulhat jó magaviseletet, rossz példát, tülekedést lát a felnőtt utasoktól is. Próbáljuk meg nem a nehéz időkben együtt idegzetü felnőtt hanem a »régi gyermek« szemével nezni az ifjuságot, egy kicsit belelni magunkat a helyzetükbe. *Gondoljunk arra, hogy sokan ezek közül a gyerekek közül az állomástól 3—4 kilométerre laknak.* El kell már reggel hat órakor indulniok otthonról, hogy az indulási időre állomáshoz érjenek és este kilenc-tiz órára érkeznek haza. Sem ebédjük, sem vacsorájuk, életük tehát elég nehéz. Tanulni sincs idejük otthon, mert mire hazaérkeznek már fáradtak, jó ha irásbelijüket el tudják végezni. Igyekeznek tehát a vonatban maguknak helyet biztositani, hogy ott átvehesék leckéjüket. *Vagyis küzdenek a maguk területén a maguk problémáinak a megoldásáért.* Mielőtt elitélnénk őket, kérdezzük meg mi felnőttek magunktól: igyekszünk-e mi megkönnyiteni helyzetüket, segiteni őket, szeretettel nézzük-e küzdésüket?

— Én mint utas megfigyeltem hogy mikor a kiszállásnál a gyermek igyekszik mielőbb kijutni az állomás épületéből és egy kicsit tolakszik, leszidják a felnőttek hogy miért nem vár sorjára, miért nem engedi át az elsőbbséget a felnőtteknek. Ha azonban hátul türelmesen megvárja, amig száz és száz utas ki megy, akkor később érkezik be az iskolába, mint a másik gyermek, aki hamarabb kifurakodott. Ebben az esetben tanárja megkérdezi: miért és hol töltötte el az időt.

— Soha 16 év alatt nem tapasztaltam, hogy egyetlen utas, vagy kalauz azt mondta volna, hogy engedjük előbbre az iskolás gyermekeket. Pedig aki a városba bejön akár vásárolni, akár hivatalos dolgát végezni, annak mindegy, hogy öt perccel vagy tiz perccel később érkezik oda. *Ezzel szemben a diák elmulasztja a magyarázatot, lekési a dolgozatirás felét, vagy esetleg a egész órát is.* Nem érdemelné-e meg az a gyermek, akinek arcából a jövő néz felénk, hogy támogassák egy kicsit a felnőttek? Legalább annyival, hogy engedjék őket kiszállásnál előre, hadd mehessenek az iskolába. Én úgy gondolom, hogyha a gyermek megértést, szeretetet, példaadást látna a felnőttektől nem pedig szólongatást, dulakodást, tumultuózus jeleneteket maga is másként viselkedne, mert szeretet szeretetet, finom modor hasonló viselkedést szül.. Udvariasságra nem sok jó példat lát a felnőttek részről, mert ha például egy anya kisgyermekével felszáll a vonatba, inkább az idős, maguk is helyátadásra szoruló emberek állanak fel, a fiatalabbak nem Itt említem meg, hogy bajok vannak a havi bérletjegy váltásánál is, amit csak a hónap utolsó napján adnak ki s a gyermek a maga szükreszabott idejéből bizony sokszor csak négyszeri, ötszöri próbálkozás után kapja azt meg mert amikor az i skolaidő után ráér kiváltani, rendszerint el vannak foglalva a pénztáraknál az utasok jegyváltásával. *Nagyon kérnénk az illetékeseket, ha lehetővé tennék hogy a havi bérletjegyeket már a hónap utolsó hetében, 24-étől elsejéig lehetne kiváltani, ezáltal megszünne a zsufoltság.*

— Én mondhatom, hogy 16 év alatt, amióta naponta utazom diákokkal, felháborító viselkedést nem tapasztaltam részükről. Mert az, hogy hangosan tréfálkoznak, leckét magolnak vagy egy kicsit birkoznak, hogy a fiatalság lármája felharsan körükben annak, aki a jövőnek kijáró szeretettel nézi őket, nem bántó. *Az a baj, hogy sok felnőtt hamar elfelejti, hogy ő is volt gyermek, morózusan nézi, lármájuk idegesiti, sietségüket sem érti meg, letaszitja őket: te ráérsz, gyerek!*

Az utazó diák

a következőket mondja:

— Mi vidékről bejáró tanulók *reggel korán kelünk, este későn fekszünk,* mert komolyan veszszük azt a tételt, hogy a nemzetnek egyre több müvelt polgarra van szüksége. *A vonaton sokszor van helyünk, sokszor nincs mert a nevteges társaságokat elfoglalja a sok polgari utas.* — Ezek egyrésze mást sem tesz, — csak birál bennünket. Ha hangosabban beszelünk az is baj, ha tanulunk felhábortja őket a lármánk, ha helyunket, amire munka végzéshez, a tanuláshoz van szükségünk — nem adjuk át, gúnyos megjegyzésekkel figyelmeztetnek, joglálanul elvegeznek bennünket. Nyilvanvaló, hogy *közöttünk is vannak rossz magaviseletüek, mint ahogy a felnőttek társadalmában is akadnak.* De mit szólna valaki ahhoz a groteszk gondolathoz, hogy ezeket sorszamozzák meg, hogy könnyen felismerhetők legyenek. A baj ott van, hogy nem akarják észre venni, hogy mi is emberek vagyunk, munkánk, kötelességeink vannak, sokszor bizony időben a felnőttek teljesitményét túlszárnyaljuk. Éveken át rázatjuk magunkat a vasúti kocsin, *hideg hajnalban kelünk, későn fekszünk megszenvedünk* a bizonyitványokért. A panaszokat megszivleltük, igyekszünk rendbontó társainkat megfékezni, eszerint de — a felnő tektől is példaadó viselkedést kérünk, nem szidást, gúnyolódást, lekicsinylést, semmibevevést.

— A probléma teljes megoldását pedig az jelentené, ha a vonatokban bejáró diákoknak a száruktól függően külön fülkét, vagy kocsit adnának. Amig pedig ezt nem lehet, próbáljanak meg a felnőttek elviselni bennünket úgy, amilyenek vagyunk a magunk küzködő, nehéz terheket hurcoló fiatal életével.

APOLLO
filmszinház
Ma bemutató!
Egy nap a világ
Országos színpadi sikerek után filmen.
Főszereplők:
Muráti Lili, Páger Antal, Tahy Anna Mária, Bilicsi Tivadar és Vaszary Piroska

HUNGARIA
filmszinház
MA IS A NAGYSIKERŰ KARÁDY—JÁVOR FILM:
VALAMIT VISZ A VIZ
Előadások: 5 és 7 órakor.

Katolikus püspökök kinevezése

Kovács Sándor szombathelyi, Mindszenthy József veszprémi, Hamvas Endre csanádi püspök lett

XII. Pius pápa **veszprémi püspökké Mindszenthy József** pápai prelátus, címzetes apát, zalaegerszegi plébánost,

szombathelyi püspökké Kovács Sándor pápai prelátus, címzetes apát, kiskunsági főesperes, kecskeméti plébánost,

csanádi püspökké Hamvas Endre esztergomi protonotárius, kanonok, budapesti érseki általános helyetartót kinevezte.

Vándor babakelengyéket oszt ki az Egyetemi Református Nőszövetség

Az egyetemi református egyházkörzet nőszövetsége célul tüzte ki, hogy tagjain a lehetőségekhez képest segít, igy is megmutatván a gyakorlati életbe átültetett keresztyénséget. Mostani tette is azt bizonyitja, hogy ez a célt minden nemes eszközzel elérni igyekszik. **Az egyetemi református nőszövetség ugyanis többrendbeli babakelengyét állitott össze, amelyeket teljesen ingyenesen bocsájtanak az egyházkörzet területén lakó szegényebb sorsú édesanyák rendelkezésére. A vándorkelengyéket egyéves használat után kell a nőszövetség vezetőségéhez visszajuttatni.**

A nőszövetség elnöksége felkéri az édesanyákat, hogy a babakelengyére való igénylésüket a szokásos keddi összejöveteleik alkalmával jelentsék be. **A szövetség vezetősége kéri a tagokat, hogy a további babakelengyék készitésére régiö használt babaholmikat ajánljanak fel.**

Tudomásunk szerint az egyetemi református nőszövetség példaját a többi egyházrészek is követni fogják, aminek a mai anyagszegény világban különösen nagy jelentősége van.

Református Nőszövetség a Csapókertben

A Nőszövetség országos szervezkedésével kapcsolatban a csapókerti gyülekezetben is megalakult a nőszövetség, a jótékonysági, szociális és leikigondozói munkára. Ez ugyan a régi nőegylet és női munkaórában is folyt már, mindazonáltal az általános szervezkedés s az egész hivatalos egyház támogatása új alapokra fogja fektetni a munkát s minden reménység meg van arra, hogy áldott hatásai nemsokára jelentkezni fognak.

Az alakuló közgyülés teljes egyhangúsággal a következő tisztikart választotta meg. Elnök dr Dancsházy Sándorne, ügyvezető elnök: Zöld Mihályné, alelnök: Kira Jánosné és Tisza Mihályné, jegyző: Ökrös Ilona pénztáros Péli Károlyné, ellenőr: Mónus Istvánné, háznagyok: Balogh Istvánné és Mózes Mihályne. Választmányi tagok: Botos Andrásné, Bódy Szerena, Csiszár Ferencné, Csiszár Juliánna Csiszár Katalin, Egressy Györgyné, Erös Gizella, Kamuti Lajosné Kovács Istvánné, Leós Gyuláné, Mogyorósi Károlyné, Nagy Balintné, Papp Jánosné, Pecz Eszter, Sallai Istvánné, Szász Lajosné, Tóth Istvánné, Veress Józsefné.

A szövetség újonnan megválasztott elnökei megköszönve a bizalmat igéretet tettek hogy idejük és erejuk szerint kész örömmel fognak munkálkodni.

A közgyülés a lelkipásztort és a tisztikart felkérte, hogy az alapszabályokat az általános elveknek, helyi viszonyoknak és a magasabb alaku itők szabályainak figyelembe vételével készitse el. A heti összejövetelek idejét kedden délután 4 órában állapitották meg. Tagsági dij rendes tagok számára havi 50. pártoló tagok számára 20 fillér. A közgyülés fenntartja magának a jogot, hogy a tisztviselők és választmányi tagok számát a szükséghez képest növelhesse. Az ismerkedő szeretetvendégség március 19-én lesz, melyen a leánykör több müsorszámmal fog szerepelni.

Válogatott magyar közmondások

Jó aszony a ház koronája.
Jó a sör de még is bor az anyja.
Farsang után is el kell a jó lany
Legszebb a jó lány.
Nem használ a jó ló, ha a kocsis nem jó
Jobb az élő kutya, mint a holt oroszlan.
Jó bornak nem kell cégér.
Tégy jót az ördöggel pokolba visz érte
A jó cseled megbecsülhetetlen kincs.
Jó bor szép feleség, csendes lelkiismeret drága dolog a világon.
Jó fának is van mérges gyümölcse.
Jó az öreg a háznál.
Jól kezdeni jó, de jól végezni jobb
Nincs olyan nap amelyen valami jót ne cselekedhessünk.
Ahol ló nincs szamár is jó
Jobb ma egy mint holnap kettő
Jobb ma egy veréb, mint holnap egy túzok
Jobb az előbb az utóbbinál.
Jobb alant kezdeni és fennt végezni.
Jobb a magad kunyhója, mint a más palotaja.
Jobb orvossággal élni, mint meg halni.
Jobb a szeretőnek a sebe, mint a gyülölőnek a csókja.
Jobb előre félni, mint utoljára rettegni.
Ő sem jobb a Deákné vásznánál.
Jobb kétszer kérdezni, mint egyszer hibázni.
Jobb későn mint soha.
Jobb egy adok, mint 100 kérek.
Jobb a paszuly, ha jó szivvel adják, mint a felhányt cukor
Jobb egy enyém mink k t mase
Jobb a sürü garas, mint a ritka forint.
Jobb lábbal megbotlani, mint nyelvvel.
Jobb a szemben való szidas, mint az alatomban való csalárdság.
Jobb embernek meghallni, hogy nem mint gyalázatot élni.
A közép út a legjobb út.
Legjobb iskola a tapasztalat.
Nem jó teli pohár tavaccsán indulni.
Nem mind szent aki templomba jár.
Kicsiny ellenséget nem jó megvetni.

METEOR
mozgó
Szerdán és csütörtökön 5 és 7 órakor
FEDÁK SÁRI,
Bilicsi, Bordy Bella és Pálóczi remek vígjátéka:
Tokaji aszu
Jön: „A LIDÉRCFÉNY".

VIGSZINHAZ
mozgó
Ma 5 és 7 órakor az izgalmas, romantikus, hazafias magyar filmremek:
Szováthy Éva
Főszereplők: Karády, Jávor, Somlay és Lehotay.

Kitüntetést kaptak, akik a Kollégiumért sokat dolgoztak, vagy áldozatot hoztak

Közöljük a jubileumi éremmel és díszoklevéllel kitüntetettek névsorát

Az ősi Kollégiumunkért egyre többen hoznak lélekből fakadó áldozatot azoknak példamutatása nyomán, akik megkezdték ezt a történelmi értékű, gyönyörű munkát. A Kollégium elismeréssel és a jövőért való munkával hálálja meg az érte hozott áldozatokat, melyek minden fillérjét visszaadja az utódoknak, a jövendő magyarság reményeinek, az ifjúságnak. A Kollégium elismeréssel és a jövőért való munkával hálálja meg az érte hozott áldozatokat, melyek minden fillérét visszaadja az utódoknak. A Kollégium élete a legtisztább példa arra, hogy nem önmagunkért kell élni, hanem egész valónkat másokért kell áldoznunk.

Nagyon szép gondolatot testesített meg most az egyházkerület, amikor azoknak, akik a kollégiumi akcióban fáradságot áldoztak és kimagaslóan szép eredményt értek el, a Kollégium nagy bronzérmét adományozták. Minden éremhez gyönyörű kivitelű, művészi ízlésű díszoklevelet adnak, melyet Nagy Sándor alkotott. Felül a Kollégium képe, alatta a szöveg látható:

A tiszántúli református egyházkerület elnöksége a debreceni Kollégium iránt tanusított áldozatos szeretetéért hálás köszönettel ajándékozza a Kollégium négyszázéves jubileumi nagy bronzérmét.

Az első érmet gondolatban bizonyára D. dr Baltazár Dezső püspöknek és dr Csikesz Sándornak adták, az élők közül pedig az első érmeket D. dr Révész Imre püspök kapta, a díszoklevelet Vay László és Harsányi Pál esperes írták alá, míg Vay László érméhez járó díszoklevelet Révész Imre püspök és Papszás Lajos h. főgondnok írta alá.

Díszérmet és oklevelet kaptak még a következők:

Ravasz László püspök, Soltész Elemér tábori püspök, Balogh Jenő, Kölcsey Sándor, S. Szabó József, Kállay Kálmán, Erdős Károly, Jakucs István, Varga Zsigmond, Borsos József, Nagy Sándor, Baja Mihály, Sz. Kun Béla, Juhász Nagy Sándor, Huba Gyula, Elek Imre, Molnár Zoltán, Fellner Pál, Fellner Afréd, gróf Degenfeld Pál, Szabó Lőrinc, Kincses István, Csáky Lajos, Vozáry Aladár, Nagy József, Szigethy Gyula, Csernák Béla, Rácz Albert, Péter Zoltán, Kardos Albert, Makay Balázs, Nánásy Andor.

A Debrecenben is szélhámoskodó „munkaszolgálatosok csalóit" elfogta a szatmári rendőrség

A debreceni rendőrség néhány nappal ezelőtt több feljelentés alapján nyomozást indított ismeretlen szélhámosok ellen, akik a munkaszolgálatosok hozzátartozóitól csomagokat és pénzt csaltak ki azzal, hogy azt átadják a szolgálatot teljesítő rokonuknak. Ily feljelentést tettek egy magát dr Klein László budapesti sebészfőorvosnak kiadó ismeretlen egyén ellen, aki telefonon hívta fel áldozatait azzal, hogy férjük üzenetét hozza, aki megbízta őt azzal, hogy nagyobb csomagot és pénzt küldjenek általa. A csomagot és pénzt átvette és eltűnt vele az álfőorvos. Hasonló szélhámosságokat követtek el az ország különböző részein.

A debreceni rendőrség megállapította a tettesek pontos személyleírását és ennek alapján országos körözést adtak ki a csalók ellen.

Szatmáron a debreceni rendőrség körözése alapján most sikerült leleplezni a két veszedelmes szélhámost Markovics Adolf 30 éves gazdasiszt, Budapest, Murányi-utca 17. szám alatti lakos és Czeizler Adolf 43 éves kereskedő, Budapest, Csengeri-utca 8. szám alatti lakos személyében.

Dr **Nagymajtényi Ferenc** rendőrfogalmazó szerzett tudomást arról, hogy két ismeretlen, gyanús fiatalember érkezett a budapesti sebesvonattal Szatmárra. Megfigyelés alá vette őket és megállapította, hogy a Kölcsey-utca 8. szám alatt a pincében nagyobb ládát helyeztek el. Míg a két férfi távol volt, **felnyitották a ládát és abban nagymennyiségű téli felszerelési cikket, bakancsokat, ingeket, meleg flanell alsóruhákat, vatelinel béllelt kabátokat és nadrágokat találtak 25.000 pengő értékben.**

Ezután dr **Nagymajtényi** rendőrfogalmazó lesbe állított két detektívet, **akik elfogták a két fiatalembert abban a pillanatban, amikor a ládát kocsira akarták tenni, hogy Debrecenbe utazzanak** Mindkettőjüket megbilincselve a rendőrségre szállították.

A kihallgatások során kiderült, hogy fondorlatos csalások sorozatát követték el. Debrecenben hamis hatósági és más bélyegzőket készítettek. A bélyegzőkön még a legszakértőbb szem sem tudja felfedezni a hamisítást. A két szélhámos a hamis bélyegzőkkel Budapestre utazott, ahol megjelentek a Zsidó Hadviseltek Bizottságának Síp-utcai irodájában, **a hamisított iratok felmutatásával mint hivatalos személyek mutatkoztak be és a ládában talált 25.000 pengő értékű ruhaneműt így szedték össze.** A zsidó segítő szerv abban a hiszemben, hogy hivatalos személyekkel van dolga, készséggel rendelkezésükre bocsátotta az értékes ruhaneműeket abban a tudatban, hogy azt zsidó munkaszolgálatosokhoz fogják eljuttatni.

Markovicsnál és Czeizlernél megmotozásukkor 150 darab hamisított iratot találtak. Budapesten a kapott felszerelési cikkeket ládába tették és dr Kerekes névre címezve gyorsáruként adták fel Szatmárra.

Szatmáron Markovics megismerkedett egy hölggyel, akinek a fel. szerelési cikkekből többet elajándékozott. Beismerte, hogy **Debrecenben a hamis iratok felhasználásával dr Rosenfeld Ottó orvostól egy rend férfiruhát, fehérneműket és 200 pengő készpénzt csalt ki azzal, hogy azt munkaszolgálatos rokonának adja át.**

Beismerte a két szélhámos, hogy **a lefoglalt személyazonossági iratok alapján magukat dr Klein Lászlónak, dr Kerekes Bélának és dr Kerekes Lajosnak nevezték. Szélhámosságok sorozatát követték el és a kicsalt összegekből nagylábon éltek, drága mulatozásokat rendeztek félvilági hölgyek társaságában.** Mellesleg lánckereskedelemmel és élelmiszercsempészéssel is foglalkoztak. Több vidéki városban tartottak fenn lakást budapesti főbérleti szobájuk mellett.

Markovicsot és Czeizlert a szatmári rendőrség nyomzásának befejezése után Debrecenbe kísérik és a debreceni rendőrség lefolytatja a vizsgálatot, mert az a gyanú, hogy sorozatos szélhámosságokat követtek el itten is.

Chlorodont

fogpaszta

vakító fehér fogakról, üde és tiszta leheletről gondoskodik

Magyar készítmény

Üzenetek a frontról

Kovács Gábor honvéd a B. 787 tábori postaszámról megnyugtató üzenetét és szerető csókjait küldi Debrecenbe és Kabára szüleinek és testvéreinek, valamint Karcagra kedves menyasszonyának. Ne aggódjanak érte, mert pár hét mulva egészségesen elhagyja a kórházat Sok levelet vár és szeretteit számtalanszor csókolja. Szivélyes üdvözletét küldi Debrecenbe Trencséni Gyula postaellenőrnek.

Eperjessy István honvéd az F. 756 tábori postaszámról megnyugtatja hozzátartozóit, hogy hála Istennek a legjobb egészségben van, ne aggódjanak érte. Szerető csókjait küldi.

Bogdán Miklós tizedes a K. 206 táboroi postaszámról hozzátartozóinak megnyugtató üzenetét és szerető csókjait küldi. — Édesanyjának névnapja alkalmából szerető szíve jókívánságait küldi.

Gaál Sándor főhadnagy a K. 372 tábori postaszámról szerető csókjait küldi Debrecenben lakó családjának. Sok levelet vár.

Pénzes Sándor honvéd az F. 720 tábori postaszámról megnyugtató üzenetét küldi szüleinek testvéreinek és kislányának. Kéri a kislánya állapotáról értesítsék azonnal Sok levelet vár és a boldog viszontlátásig számtalan csókot küld

Illés László honvéd a H. 813 tábori postaszámról hozzátartozóinak megnyugtató üzenetét és szerető csókjait küldi

Szilvássy István szakaszvezető Katókának megnyugtató üzenetét és szerető csókjait küldi. Kéri, hogy sok levelet írjon.

Enyhítő körülmény volt az árdrágítási ügyben a drága fuvar

Burgonyadrágítás miatt került a debreceni törvényszék elé Sallay Béla debreceni füszeres, mert a burgonya kilóját 50 fillérjével adta. A tárgyaláson kiderült, hogy nem nyerészkedési szándékból adta drágább áron Sallay a burgonyát, hanem a költségeit akarta beszedni a vevőkön. Az üzlete ugyanis a külsőségen, a Borzán Gáspár-utcán van, ahová a rossz út miatt még a termelő sem szállította le a burgonyát. A fuvaros pedig olyan magas árat kért a burgonya szállításáért, hogy a saját költségei csak úgy térültek meg, ha 50 filléres áron adta a burgonyát. A vádlott azzal is védekezett még, hogy kizárólag a szegény telepi vevők érdekében jár el, hogy azok is kapjanak burgonyát az üzletében.

A bíróság az enyhítő körülmények figyelembevételével a kereskedőt háromhónapi fogházra ítélte el. Az ítélet jogerős.

— Amerika az elmúlt évben hatmilliárd dollárt ivott el. Az emelkedő alkoholfogyasztásnak egyik oka az általános jövedelem-emelkedés, a másik a háborús hangulat.

Fűtött szoba

Írta: RHÉDEYNÉ SZEKER ÉVA.

Reménytelenül zuhogott a jeges eső, az utcán csak olyanok járkáltak, akiknek halaszthatatlan dolguk akadt valamerre.

A fiatalasszony sietve ment be a nagy bérház kapuján. Lerázta esernyőjéről a jeges csöppeket, s lassu léptekkel megindult fölfelé.

Első emelet egy... Öt szoba, hallos, barátságos szép lakás fogadja. Átfázott tagjait melengeti a ropogó kályha piros arcánál. Milyen jól is esik ilyenkor a fütött szoba... gondolja egyre jólesőbb érzéssel.

Csöngetés az elsőszobaajtón. Utána hatalmas indiánüvöltés. — Az asszony elmosolyodik. Két fia érkezett meg. Béla, a negyedik gimnázista és Elemérke a harmadik elemista. Lerázzák a havas esőt és rendbetéve magukat jókedvüen rontanak be a szobába. Kézcsókkal köszöntik édesanyjukat.

Rövid beszámoló a nap eseményeiről és már az asztalon gőzölög az illatos leves. Édesapjuk is megérkezik és ebédhez ülnek.

Szótlanul esznek, mindannyiuknak jól esik most a meleg étel Az asszony elgondolkozva nézi két fiát. A nagyobbik már kamaszodik, már nem olyan kedves kisgyerek többé, mint öccse, ez a pirosarcu, ragyogó szemü, örökké mosolygó tekintetü kisfiú. Ennek mindig huncutul ragyog az éjfekete szeme, ez mindig vidám, mindig mosolyog. Béla már elrévedez a távoli messzeségekbe, ő már „komoly". Az édesanya elmosolyodik magában. Milyen jól áll ennek a kis ‚hétördögnek" az a sötétkék ruha, amelyben iskolába jár. Csíkos matrózgallérral. És milyen kedvesen néz ki abban a sötétkék bársonyban is, fehér gallérral. Pillanatra tekintete az ablakra téved. Nem látni ki rajta, a tombló szél éppen ráveri az ólmos esőt. Folyik az üvegen patakokban, mint a bánatos ember arcán a fájdalom könnyei. Az asszony fiatal, szép arcán kis felhő suhan át. Ahogy besietett ma délben a kapualjába, a viharzó őszi időtől menekülve, a kapualja egyik homályos sarkába húzódva egy kis gyermek állt remegve és sápadt arcán könnyek folytak végig, éppoly vigasztalanul és reményt vesztve, mint ahogy az ablak ragyogó üvege könnyezi ezt a bánatos időjárást most.

Kisfiú volt a gyerek, rongyos és lábán sem volt cipő. Olyan idős lehetett mint az ő kisebbik fia. A mosolygószemü. Arca szép volt a kis koldusnak, még így ron gyokba burkolva is. És szemei, azok a könyörgő, riadt kerekrenyilt gyermekszemek.

Az asszony most nem érezte a fütött szoba jóleső melegét, nagyon fázott és egyre a patakokban folyó esőt nézte. Mintha minden hidegcsepp a szivén futott volna keresztül. Az a szegény kis rongyos hogy fázhat, s a jó Isten a megmondhatója, mikor evett utoljára meleg ételt ?

Az ő kisfia iskolába jár, meleg otthon és izletes ebéd várja. Az ünnepi ruhája kék bársony, fehér gallérral. Két kicsi gyerek, egyidősek, s mégis életük ég és föld távolságát hordja magán Amaz talán még betűt sem látott ? Kis lelkében máris az emberi kin, nyomorúság, lemondás lakozik talán nem is sejti hogy van még ezeken az érzéseken kivül valami más is a földön, amit úgy hivnak Boldogság, Megelégedettség? — Áll a sötét kapualjban, kitartja kékre fázott sovány kis tenyerét és várja, hátha megszánja valaki egy-egy rozsdás pénz erejéig ? S félve néz körül, hogyha meglátja valaki a fényes bérház lakói közül, talán ki is zavarja innen

Az ebéd végetért és a család lepihent. A fiúk a gyerekszobába, édesanyjuk a saját lakosztályába. Még mindig a kisfiú esdeklő szemeit látta maga előtt az asszony. Mint valami égő lámpás a sötét éjben, úgy világított lelkében ez a szempár.

A gyerekszobában csönd volt. Béla, az idősebbik képeslapokat vett elő és elmélyedt bennük. — Elemérke csak erre várt. Óvatosan kiment a fürdőszobába, egyenesen ahhoz a nagy szekrényhez, ahol régi holmijaik álltak Kinyitotta az ajtót. A hatalmas fiókban válogatni kezdett. Megtalálta amit keresett. Magasszárú téli cipője került elő. Már nem hordta, mert itt-ott meg volt foltozva, de még nagyon jó volt így is. Boldogan mosolygott magában és hozzátett a cipőhöz egy pár talált meleg harisnyát is. Elégedetten zárta vissza a szekrényajtót s körülhallgatózott majd mikor teljes csönd fogadta mindenünnen, kisietett az előszobába.

Kilépett az ajtón, de picit nyitva hagyta, hogy vissza tudjon szökni. Megelégedve mormolta magában, ahogy nekiindult a lépcsőnek. Igen, ez éppen jó lesz, hiszen akkora az a kisfiú, mint én. Tornaórán biztosan egymás mellett állnánk. Mikor jöttek haza ma, iskolából, csak ő vette észre azt a meghuzódó kis rongyosruháju koldust, Béla nem látta, nagyon sietett.

A kis koldus valóban még mindig ott állt a sötét kapuszögletben. A fiucska bebujt melléje úgy suttogta: nesze, hoztam neked — mert láttam hogy nincsen cipőd, se harisnyád, huzd föl, hogy meg ne fázzál. És ne sírj! szólt rá szigoruan, mert kifúja az arcodat a csunya szél, ha kimész. A kis rongyos arcán a mosoly halk rezdülése futott át és féltön ölelte magához a drága kincset. Elemérke gondterhelt arccal kotorászott zsebeiben. Négy nagy darab sütemény került elő... az ebédtől hagyta meg. Ezt edd meg, biztosan régen ehettél tésztát, nyujtotta át ezt is.

Az asszony lefeküdt, hogy aludjon kicsit. De nem tudott. Csöndesen, hogy lépteivel ne zavarjon senkit, ment a fürdőszobai nagy lomosszekrényhez és keresgélni kezdett benne. Megtalálta amit keresett, kisfiának egy kicsit kopott, de jó meleg szövetruháját. Összehajtotta s az előszobában magára véve egy kabátot, megindult kifelé. Rosszallóan látta a nyitott ajtót és elhatározta, hogy Rózsit megszólítja érte, mert már töbizben hagyta így a lakást. Ez éppen jó lesz annak a kisfiúnak, hiszen olyan nagy lehet, mint Elemérke, sőt talán véznább is ? Gondolkozott, míg lefelé haladt.

Elemérke ragyogó szemmel nézte, milyen mohó étvággyal fogyasztja a kisfiú az izletes sütményt s éppen szólni akart, mikor léptek zaja ütötte meg a fülét. Elbujt a kisfiú mögé, nehogy meglássa valaki. Azt hitte összeesik amikor édesanyja állt meg a fiú előtt. Az asszony pedig csodálkozó szemel nézte a gyerek kezében a saját kisfia holmijait. Nem értette az összefüggést Jó szívvel adta oda a megszeppent fiúnak a ruhát. Nesze kisfiam hiszen nincs még ruhád sem, vedd ezt fel, legalább véd a hideg ellen Majd holnap pedig gyere fel ide az első emeletre, az első ajtó a miénk, kapsz meleg ételt Isten áldjon meg, szólt és megcirógatva a maszatos gyermekarcot meg akart fordulni, hogy visszamenjen, de ebben a pillanatban mozdult meg Elemérke és az asszony észrevette. Elemér ? Kisfiam ! Nem tudott többet szólni. Értette a kis cipőt, kis harisnyát, amit a gyermek szorongatott — Szemében a büszke, boldog csillogás még fényesebbé változott egy percre, amint magához ölelte lehajtott fejü kisfiát. Egyetlen szó nélkül mentek vissza a lépcsőn a lakásig.

A kisfiú nagyon komoly volt, nem mosolygott, mint máskor mindig, csak a szeme, a ragyogó, ártatlan két gyermekszem mosolygott egyre, Mintha visszatükrözte volna romlatlan, őszinte gyermeklelkének tiszta sugarát

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

MARCIUS 8, SZERDA Magyar: Zoltán. Protestáns: Zoltán Rom. kat: Istenes János. Napkelte: 6.27. Napnyugta: 17.56. Holdkelte: 16.22. Holdnyugta: 6.03.

GYOGYSZERTARAK éjjeli szolgalata marcius 4-én reggel 8-tol, marcius 11-én reggel 8-ig: KOSSUTH, Piac-utca 26. telefon: 29-56. MAGYAR KORONA Kalvin-tér 15. telefon 16-06 ARANY JÁNOS Csapo-utca 66 telefon: 11-78. HUNGARIA Szoboszlai-út 4-f. telefon: 32.50.

Jégvirág

Meleg-pára kisasszonyka
hideg urral találkozott,
szerelmük az ablakomon
szeméresen kivirágzott.

Tavasztündér suhant éppen
keresztül a havas réten,
a Nap-úrfi gondolt egyet,
rákacsintott nagymerészen.

Jégvirág csak nézte egyre,
bosszankodva, irigykedve:
megfájdult mérgében szíve,
s elolvadt a napsütésben.

Kókayné Tékár Gizella.

— **A debreceni szabadegyetemen** a Déri-múzeumban március 10-én, pénteken előadást tart 5 órai kezdettel dr Pukánszky Béla egyetemi ny. r. tanár „Rilke", 6 órai kezdettel dr Boldisár Kálmán ny. városi főjegyző „Debrecen régi kulturális élete" címen. Belépés díjtalan.

— **A Csapó-utcai egyházrész** vegyes bibliaköre ma délután 5 órakor tartja szokásos összejövetelét a Szappanos-utca 16. szám alatt levő gyülekezeti otthonban. Azok számára, akik bármilyen természetű elfoglaltság miatt ezen az összejövetelen nem vehetnek részt, 7—8-ig a Széchenyi-utca 4. szám alatt levő lelkészi hivatalban lesz külön bibliaóra.

— **A Baross Szövetség textilszakosztálya** felhívja tagjait, hogy március 8-án, szerdán délután félhatkor összejövetelt tart a szövetség hivatalos helyiségében, melyen fontos kérdések kerülnek megbeszélésre. A tagok teljes számban való megjelenését kéri a szakosztály elnöksége.

— **A kistemplomi egyházrész központi bibliaköre** ma, szerdán délután 5 órakor az egyházrész gyülekezeti termében (Révész-tér 2) összejövetelt tart. Előtte 4—5-ig nőszövetségi megbeszélés.

— **Talpra magyar, hí a haza!** A Debreceni Levente Egyesület a magyar ifjúság ünnepén, március 15-én este 7 órakor szimfónikus zenekari hangversennyel egybekötött hazafias ünnepélyt rendez az Arany Bika dísztermében. Műsoron Haydn: Esz-dur szimfónia, Berlioz: Rákóczi-induló stb. Vezényel Csenky Imre. Jegyek díjtalanul dr Bertók könyvkereskedésében kaphatók.

— **Az Úrnők Kongregációja** kéri a tagokat, hogy özvegy Fazekas Henrikné kongreganista testvérünk temetésén — szerdán délután ½4 órakor — mennél nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek.

— **Leventeküldöttség átadta Czapik Gyula egri érseknek a Krisztus-szobrot,** melyet vitéz Béldy Alajos, az ifjúság honvédelmi nevelésének országos vezetője az ifjúság valláserkölcsi nevelésének jelképezésére készíttetett.

— **Barabás Sári az Operaházban lépett fel vasárnap** Rossini operájában, a „Sevillai borbély"-ban, abban a szerepben, melyben Debrecenben oly emlékezetes sikert aratott. Barabás Sári remek technikával, kitűnően kulturált, fölényesen kezelt finom hangjával könnyedén oldotta meg feladatát és közvetlen játékával, bájos megjelenésével nagy sikert aratott.

Lakatostanulónak szegődött, csakhogy álkulcsot tudjon csinálni a páncélszekrényhez

A debreceni csendőrnyomozók érdekes ügyben fejezték be a nyomozást. Egy fiatalkorú lakatostanulót fogtak el, aki a „Békéscsabai Sertéshízlaló Rt." irodájának páncélszekrényéből 12.000 pengőt lopott el. A tanuló hónapokkal ezelőtt mint kifutó volt alkalmazva a Sertéshízlaló Rt. irodájában és ott többször hozzájutott a páncélszekrény kulcsához. A kulcsról rajzot csinált és elhagyta munkahelyét. **Lakatosinasnak szegődött, csakhogy a mestersége révén a páncélszekrényhez kulcsot tudjon készíteni.** Nem mert mást beavatni tervébe és hónapok mulva az elkészített kulcs birtokában megkezdte a páncélszekrény dézsmálását. Elsőízben néhány darab százast vitt csak el, **de később már ezreket tett zsebre és a negyedik látogatásakor már 12.000 pengőre emelkedett a zsákmány.**

A pénzből ruházkodott, mulatozott, de takarékoskodott is, mert a lakásán az ágyba rejtve a csendőrnyomozók megtaláltak 7000 pengőt. A fiatalkorú betörőt átadták a fiatalkorúak bíróságának.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Bertalan Lajos biharugrai, Kelemen János hajdúszoboszlói, Kócz József hajdúszováti, Ordai István püspökladányi, Takács Sándor derecskei tűzharcosokat a másodosztályú altisztek csoportjába letartóztató intézeti őrökké nevezte ki.

— **Hírek az Árpád-téri egyházrészből.** Bibliaóra lesz szerdán délután 5 órakor a gyülekezeti teremben. — Csütörtökön délután 5 órakor istentisztelet lesz a templomban. — Leányköri műsoros est március 12-én. Vasárnap március 5-én minden várakozáson felüli sikere volt az Árva Bethlen Kata Leánykör műsoros estjének. Közkívánatra megismétlik a jövő vasárnap, március 12-én délután 5 órai kezdettel a gyülekezeti teremben. — Március 15. A nemzeti ünnepen istentisztelet lesz reggel 8 órakor a templomban. A Rakovszky-utcai iskola minden osztálya ünnepélyt rendez a maga termében gondosan előkészített műsorral. Este pedig a bibliaórán emlékeznek meg 1848 márciusának 96-ik évfordulójáról.

— **Az Ipartestület elöljársága** csütörtökön este 6 órakor közgyűlést előkészítő ülést tart. Az elöljáróság a közgyűlés elé kerülő ügyeket vitatja meg.

— **A Debreceni Iparos Kör** 9-én este 8 órakor választmányi ülést tart a kör helyiségében.

— **Bukarestben a lakásokból el kell távolítani a szőnyegeket légoltalmi célból.** Bukarest légoltalmi parancsnoksága felszólította a lakosságot, az ablakokról, ajtókról szedje le a függönyöket és posztódíszeket, hogy a gyujtóbombák által keletkezett tűz ne kapjon bele ezekbe a könnyen gyulékony anyagokba. A szőnyegeket fel kell göngyölíteni és kevésbbé veszélyeztetett helyen el kell raktározni, hogy kiürítés esetén gyorsan lehessen ezeket az értékeket elszállítani.

* **A Vasutasok Szárnyaskerék Önképző és Önsegélyező Egyesülete** folyó évi közgyűlését 1943 március hó 24-én délelőtt 11 órakor, határozatképtelenség esetén 1943 április hó 2-án tartja Hunyadi-utca 9. szám alatti székházában. Kérjük a tagok minél számosabb megjelenését. Elnökség.

* **Dr Bessenyei György** fogklinikai tanársegéd, fogorvos Ferenc József-út 41. szám alatt rendelését megkezdte. Rendel délután 3—5-ig.

* **A Svetits Szövetség elnöksége** értesíti tagjait, hogy a szövetség jegyzőjének Fazekas Piroskának édesanyja elhunyt., Szeretettel hívjuk meg a tagokat a temetésre (ma délután ¼4 órakor) és az engesztelő szentmisére (csütörtökön reggel 8 órakor) a domonkosrendiek kápolnájában.

* **Régnier kolozsvári francia lektor előadása Debrecenben.** Március 11-én, szombaton este 6 órakor M. Régnier, a kolozsvári tudományegyetem francia lektora előadást tart a református egyház tanácstermében Kálvin-tér 17. sz. alatt „André Gide lírája" címmel. Az Alliance Francaise igazgatósága erre az előadásra minden érdeklődőt szívesen lát. Belépődíj nincs.

— **Az osztálysorsjáték húzásán** 50.000 pengőt nyert: 14537. 20.000 pengőt nyert: 27191 49477 92559. 3000 pengőt nyert: 5895 23643 79707 81219. 2000 pengőt nyert: 23418 46205 91224. 1000 pengőt nyert: 12883 19436 24163 63617 64228 89755. 800 pengőt nyert: 10230 19281 20274 24971 28300 34069 37538 51887 57220 61521 64970 83201 83583 85280 97121. 600 pengőt nyert: 29867 33762 43733 59330 60838 66772 88712 95040 97018. 5000 pengőt nyert: 3003 5424 6975 7438 8234 10448 19644 34987 35404 38868 39603 42704 43711 48714 52753 56295 58075 63587 83877 83958 84835 87800 88907 89787. 400 pengőt nyert: 1472 1572 11288 13541 14028 14609 19165 20183 21699 22735 25772 26466 26664 27660 28594 30029 30397 30958 31338 32882 34181 34753 43849 46556 51515 52296 53829 57786 58620 59309 64497 66929 71024 71053 72773 73154 80325 81432 83946 84071 88853 91203 93097 94071 94878 96229 98474 98996.

— **„A magyar egyetemi ifjúság tíz pontja"** cím alatt megjelent cikkünkből egy rész sajnálatos sajtóhiba folytán kimaradt, amit ezúttal helyreigazítunk. A cikkben foglalt határozat 2. pontja teljes szövegében így hangzik: „Sorsközösséget vállalunk a magyarság törzsét alkotó parasztsággal és munkássággal. Semilyen erő nem fog bennünket velük szembeállítani". Többek érdeklődésére közöljük, hogy a 6. pont viszont nem sajtóhiba, hanem rajtunk kívül álló ok folytán maradt ki.

— **Elpusztult a szegedi Dómtér ezer galambja.** A teret valamikor gróf Klebelsberg Kunó kívánságára népesítették be a kedves madarakkal. Számuk már ezer körül járt, amikor fogyni kezdtek. Igen sokat elloptak, még többet lelőttek közülük s lassan teljesen kipusztult a dómtéri galambsereg.

— **Sajtó útján folyik a tanítás Finnországban.** Valamennyi finn lap oktatásokat közöl azoknak a tanulóknak számára, akik a városok kiürítése miatt nem részesülhetnek iskolai oktatásban.

— **Huszonnyolcezer Faintos szivart loptak Budapesten** egy tolvajszövetkezet tagjai. Elfogták őket s a bíróság súlyos börtön- és fegyházbüntetéssel sujtotta a tetteseket.

— **Bizonyítékok hiányában felmentette a pestvidéki törvényszék Tóth István 34 éves váci fényképészt, akit emberölés kísérletével vádoltak.** Tóth barátját, Novotni Györgyöt egy mulatság után több fiatalember megtámadta. Tóth barátja segítségére ment s közben revolverlövés dörrent el s a golyó átfúrta Móritz János fiatalember kabátját. Többen azt állították, hogy Tóth lőtt, aki viszont azzal védekezett, hogy nincs is fegyvere és a lövést Novotni adta le. Novotnit nem lehetett kihallgatni, mert még a mulatságot követő napon öngyilkos lett. A bíróság valószínűnek tekintette, hogy Novotni adta le a lövést és a statáriumtól való félelmében követett el öngyilkosságot, ezért Tóthot felmentette.

Debreceni Református Nőszövetségi Tanács alakul

Az egységbe tömörülés és az ezúton könnyebben kifejthető erőteljes, lelkes munka gondolata vezette a debreceni nőszövetségeket, amikor elhatározták, hogy megalkotják a debreceni nőszövetségek tanácsát.

A nőszövetségi tanács pénteken délután 4 órakor tartja alakuló gyűlését a kistemplomi egyházrész gyülekezeti termében, Révész-tér 2. szám alatt.

A gyűlésen dr **Szász Imréné**, esperes neje, egyházmegyei elnöknő imádkozik és nyitja meg a gyűlést. Az összejövetel célját dr **Makkai Sándorné** ismerteti. A nőszövetségi tanács megalakulása, az elnök, tisztikar és választmány megválasztása után hozzászólások, indítványok, megbeszélések következnek, majd dr **Dancs-házy Sándorné** mond záróimát.

— **Zsebtolvaj ellopta 350 pengőjét** vitéz Varga József földműves, Pozsonyi-út 6. szám alatti lakosnak a kisállomás közelében. A rendőrség nyomában van a tettesnek.

— **Bőrtolvajok garázdálkodnak az Ispotály-utcán.** Orosz János MATEOSz fuvarozó, Lorántffy-utca 20. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tolvaj ellen, aki a Budapestről szállított nyers sertésbőrből, mely ponyvával volt letakarva, az Ispotály-utcán két darab bőrt és a ponyvát lelopta.

— **Hétujjú szélhámosnő garázdálkodik Szegeden.** A biztos fellépésű hölgy különböző helyeken albérleti szobákat vett ki, majd a lakásból minden értékes ingóságot összeszedve megszökött. A szélhámosnő legfőbb ismertetőjele, hogy jobbkezének középső három ujja hiányzik.

— **A partizánok megöltek egy milánói labdarugójátékost.** Chiassóból jelentik: Bonaglia volt olasz ökölvívóbajnok után most megint meggyilkoltak egy olasz sportembert: Bernardo Polit, a milánói Ambrosia csapatának egyik legügyesebb játékosát. Mint Bonaglia, Poli is csatlakozott a köztársasági fasiszta párthoz. Milánóban bajtársaival együtt rendfenntartó szolgálatot teljesített, amikor puskalövéssel leterítették.

— **Tíz kacsa ellopásáért hathónapi börtön.** A debreceni törvényszéken gyorsított eljárás alapján vonták kérdőre kedden délelőtt Tóth János szobafestőiparost, aki már ötször volt elítélve. Tóth János a vád szerint a szökésben levő Varga Gyulával a kerítésen való átmászás útján ellopta az István malom melléről Ujhelyi István tíz kacsáját. A bíróság előtt Tóth beismerő vallomást tett. A kacsalopásért mint bűnsegédi bűnrészes hathónapi börtönbüntetést kapott.

— **Drágán adta a meszet** Egyeken Nemes János cserépfalui lakos, akit a debreceni bíróság 300 pengő pénzbüntetésre ítélt el jogerősen.

— **Besurranó tolvaj** ellopott egy teás készletet, szerszámokat és 15 deka kávét Kupferstein Jakab gazdálkodó Deák Ferenc-utca 5. szám alatti lakásából. A rendőrség a károsult feljelentésére megindította a nyomozást.

— **Vasúti lopás.** Nagy Sándor III. MÁV fékező, vámospércsi lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a pályaudvaron kalauztáskáját a benne levő egynapi élelmével ellopta. — Szabó Lajos MÁV mozdonyvezető, Tóth Árpád-utca 47. szám alatti lakosnak a MÁV fűtőháznál a mosdóban ismeretlen tettes ellopta arany karikagyűrűjét.

— **Zsáktolvajok munkában.** Az István Gőzmalom Rt. feljelentést tett ismeretlen tolvaj ellen, aki elloptt a malomból 10 darab 50 kilogrammos zsákot.

Senkisem borulhatott koporsójára...

Özv. dr Boér Károlyné gyásza

A Dóczi intézet volt növendékei közül nagyon sokan áldva emlegetik szelíd-lelkű vallás tanárukat, dr Boér Károlyt, a szekelyföld szülöttjét, aki nem sokára 15 éve hogy lassú hervadás után meghalt. Azóta hitvestársa özvegységében sokszor gondolt arra a kis székely falura, amelyik a Kükülő túlsó partján maradva, lakhelye volt özv. Boér Jánosné szül. Barabás Katalinnak, aki anyósa volt megis édes anyjának hivta. Arról a túlsó partról jött az értesítés, hogy *a székely nagyasszony 81 éves korában meghalt.* Elment, ahol nincs határ. Károlyt rég elsiratgatta, nem tudott eljönni fia koporsójához. — *Temetésére pedig senki sem mehetett át.* Leánya, Nagy Károlyné sem a maros-tordamegyei kis faluból. Senki sem borulhatott az udvarra kitett koporsóra. *Innen a hegyoldalról nézett át a túlsó oldalon levő gyászudvarra az aszony leány, 6 unoka és 8 dédunoka.* Menye pedig *Boér* Károlyné most sírja a nehéz könnyeket egy székely asszony után, ki jó volt, sőt, mint leányát szerette. Boér Károlyné különben most nagy beteg édesanyját gyászolja, aki szintén 80 éven felül van és testi ereje nagyon meghanyatlott.

— **A Kúria jogegységi tanácsának döntése szerint, ha az örökösödési bizonyítvány kiadását több örökös kéri,** a kérelmet az egyéb feltételek megléte esetén akkor is teljesíteni kell, ha az örökösök az egyezségükkt külön okirattal nem igazolták, hanem azt a bizonyítvány kiadására irányuló és megfelelő alakban kiállított kérvényük tartalmazza.

— **Megtámadta a rendőrt a debreceni pályaudvaron** Guraly Barna debreceni lakos és megütötte. A rendőr hamarosan ártalmatlanná tette támadóját és átadta a kapitányságnak. Kihallgatása után letartóztatták hatósági közeg elleni erőszak miatt és a törvényszék fogházába kísérték. A jelentés szerint Guraly a rendőrt azért támadta meg, mert a rendőr a váróteremből kiutasította, mint akinek nem volt utazáshoz érvényes jegye.

Gyászrovat

Özv. Keller Istvánné Hereba nemes Tóth Hermina 75 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön 3 órakor lesz a 2. A) ravatalozó teremből. Lakás: Szabó Kálmán-utca 3. Gebauer rendezi.

Földesi Nagy Sándor, Debrecen sz kir. város nyug. mátai biztosa 77 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután ½4 órakor lesz a köztemető díszravatalozó teréből ref. szertartás szerint. Lakás: Kossuth-u. 61. Dankó temetkezés

Özv. Tőkés Jánosné László Eszter 59 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó teréből. Lakás: Olajütő 73. Dankó temetkezés.

Bartkó Kálmánné Apsólon Anna 71. évében elhunyt. Temetése ma délután fél 5 órakor lesz a köztemető 2. A) számú ravatalozójából. Lakás: Huszár Gáll-utca 41. Temetését Bartha végzi.

HUDÁK SÁNDOR
fűszerkereskedő

45 évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután 2 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó teréből, gör kat. szertartással. Elhunytát feleségén, két gyermekén kivül nagyszámú rokonság gyászolja.

Lakás: Miklós utca 44.

Temetését: Bartha temetkezési vállalata végzi.

Hirdetmény

Értesítem a t. fürdőző közönséget, hogy **a városi fedett uszodát folyó hó 9-től további intézkedésig kedden és pénteken délután 6—7-ig a Magyar Úszó Szövetség kerületi kerülete részére az úszósportot kedvelő ifjúság edzése céljára átengedtem.**

Fentiek alapján a fedett uszoda **kedd és péntek délután 2 órától** 6 óráig áll a nagyközönség rendelkezésére. Polgármester.

— **Lillében kilenc kommunista gyilkost kivégeztek,** akik merényletet és erőszakos rombolást követtek el.

— **A franciaországi Dordögneban** a rendőrség és terroristák között harc volt, amelynek során 41 banditát megöltek 13-at elfogtak. Az elfogott banditák bombamerényleteket és fegyveres támadásokat ismertek be. (MTI.)

— **Agglegényadót vezettek be Törökországban.** A törvényjavaslat szerint az agglegényeket 2.1 százalékkal magasabb adóval terhelik meg 45-ik évük betöltéséig.

— **Egy hónap alatt 196 tüdőgyulladásos halálozás volt Budapesten** a tiszti főorvos jelentése szerint. Szövődményes influenzát hetvan esetben jelentettek be hét halálesettel.

— **Tréfából villanyáramot vezetett az ajtókilincsbe** Stemmer Ádám bácsi kereskedőségéd. Az áram halálra sujtotta 15 éves kis barátját, Knübl Antalt. Stemmer ellen megindult az eljárás.

— **Tizenhatodik gyermek.** Horváth Alajos soproni asztalosségéd feleségének most született meg a 16-ik gyermeke. Az ujszülött keresztapaságát Högyészi Pál fő ispán vállalta.

— **A krimi félszigetről** újabb 496 főből álló bolgár csoport érkezett vissza a régi hazába.

KÖZGAZDASÁG

Már a régi görögök megállapitották a bab hasznát

Egy szemért ezret fizet

A legtöbb északi és nyugati állam Magyarországról szerzi be a virág, főzelékvetőmag szükségletét. Ennek tudvalevőleg az az oka, hogy **a magyar talaj különösen alakalmas kiváló összetételű és nagy csiraképességű magvak termesztésére.** A magvak között egészen előkelő helyet foglal el a bab, melynek **tápláló ereje és a szervezet legértékesebb részeinek fenntartása, sőt fejlesztésére döntő befolyása van.** A főzőbab is Amerikából került Európába a burgonyával, tengerivel és napraforgóval együtt. A régi időkben kitűnően pótolta az amerikai lakosságnak a búzát, rozsot, zabot, árpát. Európában A régi világban a lóbabot használták, pörkölten köritésnek is. **Már a régi görögök is megállapították, hogy az emberi ész fejlesztésére kiválóan nagy szerepe volt a babnak.**

Most a háború idején megbecsülhetetlenül értékes ez a nagy táperejű élelmi cikk, mely **dús fehérje tartalmával nagy erőt és kitartást biztosit az emberi szervezetnek.**

A kinai és indiai munkások jól ismerik a babnak ezt a hatását, mert egy-egy maréknyi rizs és bab elfogyasztása után a legnagyobb terheket is jól birják emelni és vinni.

A magyar bab a mi különleges éghajlatunk miatt egészen kiváló táperejű. A legkisebb vízmennyiséget és a legnagyobb szárazanyagot tartalmazza. **A legfinomabb bablevest a magyar babból lehet főzni különleges jó íze miatt.**

Van a magyar babnak még egy remek tulajdonsága is: **kitűnően fizet a termelőknek, különösen a kisgazdának.** A délvidéken nagyon kultiválják a babtermesztést, ami érthető is, mert **volt olyan kistermelő, aki 40—60 ezer pengőt is megkeresett a bab üzleten**

A bab szára és pelyvája kitűnő birkatakarmány. A zöldbab pedig köztudomásúlag egyike a **legjobb vitaminos tápanyagoknak.** Elsőrangú talajjavító képessége van a babnak, mert **utána a búza igen jól fizet.**

A termesztését különféle kedvezményekkel is elősegítik. Most hogy az idő lassan közeledik a mezőgazdasági tervek kivitelére, érdemes a kisgazdának ezzel a kérdéssel foglalkozni. Prima vető magot kaphatnak, melyből **jó idő esetén holdanként 8—10 mázsa babot nyernek.** De lehet kukoricával vegyesen is vetni, igy nagyon lecsökken a nyúlkár és még igy a tengeri közt vetve is megad 3—4 mázsát. Ha meszes oldattal permetezik a babot, akkor a nyúl sem tesz kárt benne. A babtermelés jobban sikerül, ha kisebb darabokban a kukorica között helyezik el. A hideg iránt nagyon érzékeny és igy nem kell túlkorán vetni, hanem majd csak április végétől május első harmadáig. **Németországban megesett, hogy még júniusban fagykárt szenvedett a bab az ottani hűvösebb időjárás miatt.** Ez is élénken magyarázza a magyar babtermelés nagy hasznát.

Különösen a **gyöngyszemű** vagy az **„ezeregyért"** nevü babot érdemes vetni. Ez az elnevezés is mutatja, milyen hálás növény: **egy szemért ezret fizet.** Frissen trágyázott talajba nem célszerü veni, mert akkor nem jól köt és kevés hüvelyt ad. Ellenben a szuperfoszfátos és kálisós trágyázást nagyon meghálálja, sőt a belső táperejét is növeljük ezekkel.

A bab nemcsak a háború idején nagy értékü, hanem a békében is, mert hiszen a **magyar bab messze földön híres, a zöldbab zamatos és konzerváltan is biztos piaca van az idegen államokban, melyek minden mennyiséget felvásárolnak.**

Egyelőre persze a magyar népélelmezés szempontjából kell a babtermesztés kérdését bírálni. A **gyermekek csontrendszerének fejlődését jelentős mértékben elősegíti a gazdag kémiai anyagösszetétele.**

Az elmult gazdasági évben jó termésünk volt a babból, ezért semmi akadálya, hogy bővebben fogyasszuk az értékes, táperökben gazdag főzeléket.

Azonnal át kell venni az igényelt takarmány árpa vetőmagot

Mindazon gazdálkodók, akik a Debrecen részére kiutalt 50 mázsa takarmányárpa igénylésében résztvettek, térítési árát befizették és ennek elismeréséül részükre a piros tintával irt kiosztási utalvány kiadatott, **az általuk igényelt takarmányárpa vetőmagot azonnal vegyék át és szállitsák el a Pesti-utca 2. szám alatti közraktárból,** ahol **a piros tintával irt utalvány az átvett mennyiség ellenében leadandó.** Debreceni Gazdasági Egyesület.

Korpaigénylés

A száz holdon alul gazdaságok, valamint a földnélkül sertéstartók és sertéstenyésztők korpát kizárólag sertéstenyésztési s sertéstartási célra igényelhetnek.

Kiutalásra csak azok számithatnak, akik igénylésüket az előirt igénybejelentési lapon **március hó 11-ig a Gaborairodában benyujtják.**

Korpakiutalás csak pontterhelés mellett történhetik. Aki tehát korpakiutalásban részesül, annak beszolgáltatási kötelezettsége a kiutalt korpa mennyiségének megfelelően mázsánként 50 ponttal felemeltetik. Gazdakönyvvel el nem látott, földnélküli állattartók részére csak kivételes méltánylást érdemlő esetben juttatható korpa. Az e cimen kiutalható korpamennyiség legfeljebb 50 százaléka lehet a ponttal megterhelhető gazdaigénylők részére kiutalt korpának.

A benyujtáskor az igénylők a vállatleveleket, sertéslapot, ezenkivül a gazdák gazdakönyvüket, nem gazdák pedig vámőrlési tanusítványukat felmutatni kötelesek. Az igénybejelentési lapokat a dohánytözsdékben lehet beszerezni. **Polgármester.**

Debreceni állatvásár

Felhajtás sertésből 273, eladás 198, lóból 271, eladás 106 darab, szarvasmarhából 380, eladás 236. Választott malac páronként 176—240 pengőig, rendes koca darabonként 600—980 pengőig, vágóló 250—580, silány igásló 600—1000, közepes igásló 1000—2700 pengőig, Szarvasmarha I. rendü vágó ökör 2.20 P, élősúly kilónként II. rendü 2.— P, III. rendü 1.80, csontozni való 1.45, tehén I. rendü 2.10, II. rendü 1.90, III. r. 1.70, csontozni való 1.50 6 százalék engedmény, I. rendü borjú 2.40, II. rendü 2.10, tinó, ökör élősúlyban kilónként 2.80—4.70, fejőstehén darabonként 1200—3500 pengő. Irányzat élénk.

SPORT

„A birkozás ősi magyar sportjában Debrecen mindig az élen állt"

Beszélgetés Baranyai Józseffel, a Birkozó Szövetség kerületi előadójával a Debrecenbe került birkozó hegemóniáról

A Debreceni Vasútas Sport Club birkozói a vasarnapi döntő mérkőzésen elért megsemmisítő győzelemmel megnyerték az országos birkozó csapat bajnokságot és ezzel Debrecent tették a magyar birkozósport fellegvárává.

Nem ujdonság a debreceni siker a birkozasban, ebben az ősi magyar sportágban. Levéltári feljegyzések már a 19-ik század elejéről megemlékeznek egy Tóth Mátyás nevü ritka nagyerejü debreceni legényről, aki arról volt nevezetes, hogy senki nem tudta birkozásban legyőzni. Sörnyü erejéről legendákat meséltek és ezt az erőt később az 1848—49 években a magyar szabadságharc szolgálatába állitva a harcok mezején is jó hasznát vette.

A korszerü birkozósportban is számos debreceni siker született. A szabadstilusu birkózás megteremtője Magyarországon pedig a kiváló debreceni birkozó, világbajnokunk és sokszoros olimpikonunk — Kárpáti Károly testnevelési tanár volt, aki egyik olimpiászon figyelte meg, majd itthon meghonositva iskolát alapított a szabadstilusu birkozásban melyet versenyeinken azóta is felváltva üznek a görög-római stilussal.

A debreceni birkozósport az utóbbi években vett hatalmas lendületet ismét. A debreceni leventebirkozók két esztendeje megnyerték az országos bajnokságot, *Baranyai* József kerületi előadó szakértő kezei alatt folytatva céltudatos munkát. A DVSC birkozógárdaja pedig *Szücs* János szakosztályvezető irányitása, *Tarányi* József edző munkássága mellett dr *Génessy* Sándor műhelyfőnök áldozatkészsége folytán egyre jobban fejlődött és a mult évben már csak súlyos igazságtalanság árán lehetett a csapatot elütni a jól megérdemelt magyar bajnokságtól. Az idén aztán mindent elsöprő lendülettel ment rá a bajnoki küzdelmekre a debreceni gárda és veretlenül, a döntőben 6:1-es győzelmet aratva szerezte meg Debrecennek az országos bajnokságot.

Baranyai József kerületi előadóval beszélgettünk a nagy debreceni siker kapcsán...

— Valóban Debrecenben tradició a birkozás, ebben az ősi magyar sportban elért siker — mondotta munkatársunknak — Jelenleg az a helyzet, hogy mig a pompás leventebirkozó gárdánkban már bontakozik a jövő több nagyszerű tehetség sokat igérő munkáján át addig a DVSC birkozóiban ma a legjobb legkiegyensúlyozottabb magyar csapat van együtt. Ha pedig számitásba vesszük, hogy birkozásban évtizedekre visszamenően Maturán, Keresztesen, Zomborin, Kárpáti Károlyon és másokon keresztül a magyarság kivívta a világ egyik legelső nemzete cimet, nyugodtan mondhatjuk, hogy a debreceni csapat, bár napjainkban nemzetközi viszonylatban nem áll módunkban összehasonlitásokat teni, egyike ebből a szempontból is a legjobbaknak.

— A birkozó csapatbajnokság hősei: Csánky, aki nehéz szolgálat mellett szerepelt, a nagyszerű formában levő Sipos a csupaszív két Mihályffy, akik közül László vállalta, hogy nyolc kilót fogyasztva más súlycsoportban induljon és ezzel nagyban hozzájárult a sikerhez, a legjobbjaink közé emelkedett Némethi, aki Budapesten Gedeonnal és Tarányival együtt talán még lelkesebben fogad a közönség, ha szőnyegre lép, mint Debrecenben... Gedeon, akinek nagyszerű fogásait nem tudták megmagyarázni maguknak a pestiek és ezért kitalálták, hogy egyik hortobagyi csikós tanitotta fogásaira. A csupa rutin, ész, Tarányi, aki mint edző is nagy munkát végzett. Ezt a remek sportgárdát pedig olyan kitűnő lelkes sportember fogja össze, mint Szücs János, akinek vezetése alatt egyre szebb eredményt érnek el a fiúk.

Baranyai József kerületi előadó után Szücs János szakosztályvezetőt kérdeztük meg a döntő lefolyásáról:

— A fiúk egész lelküket beleadták ebbe a versenybe — mondotta Szücs János. — Siposnak a légsúlyban való indítása jó húzásnak bizonyult. A két Mihályffy és Némethi aztán eldöntötte a verseny sorsát, mely ha Bóbis és Kassai nem adják fel a küzdelmet talán annyiban változik, hogy Bóbis győzelme esetén nem 6:1, hanem 5:2 arányban nyerjük meg.

— A legszebb meglepetése a bajnoki küzdelemnek az a meleg, lelkes fogadtatás volt, melyben a budapesti közönség versenyzőinket részesitette. A Nemzeti Sportcsarnok viharzott a Mihályffy, Némethi, Gedeon, Tarányi, Sipos neveitől. — Mondhatom a Bocskay fénykora óta nem tapasztaltam, hogy a fővárosi sportközönség annyira szivébe fogadta volna a debreceni sportolókat, mint most, amikor kemény küzdelem után hazahoztuk a magyar bajnokságot Debrecenbe.

A meghiusult Ujvidék mérkőzés után bajnokverésre készül a DVSC

A DVSC csapata a meghiusult Ujvidéki mérkőzés után erős edzéssel igyekszik játékban tartani a csapatot, annál is inkább, mert vasárnap legnehezebb feladata elé kerül a debreceni csapat: a bajnok jelöltet, az utcahosszal vezető Nagyváradot kell legyőznie.

Akik az őszi DVSC—NAC mérkőzést látták, azok számára nem tűnik fel lehetetlen feladatnak a NAC legyőzése. A DVSC játékstilusa valahogy nem fekszik a nagyváradi csapatnak és Debrecenben még soha nem is tudtak győzni, sőt már Nagyváradon is szenvedtek vereséget. Ha a debreceni csapat lendületében nem okozott törést a vasárnap kimaradt mérkőzés és a csapat teljes küzdeni akarással, lelkesedéssel veti magát a mérkőzésbe, akkor van keresni valója még a Nagyváraddal szemben is, annyival inkább, mert még a nagyváradi csapat sincs teljes formában, amit a SalBTC ellen elért kis győzelem is mutat.

A DVSC kedden erős edzést tartott. A csapat összeállitása nem változik, marad a Gamma ellen győztes együttes. A mérkőzés 3 órai kezdettel kerül lejátszásra a Diószegi-úti sporttelepen és azt Emődi vezeti.

„Először került vidékre az országos bajnokság"

A DVSC birkozógárdájának óriási sikere Debrecenben leirhatatlan örömöt okozott. A Szücs János szakosztályvezető, Baranyi József kerületi előadó és Tarányi József edző vezetésével hazérkező csapatot lelkes fogadtatás várta, ami érthető is hiszen első esetben vándorolt a bajnoüság vidékre és Debrecen sportéletének örök büszkesége marad, hogy debreceni csapat törte meg a jeget. A DVSC birkozói szemkápráztató tudásukkal a pesti közönség kedvencei lettek, de csak kevesen tudják, hogy mennyi szív, lelkesedés kellett a bajnokság megnyeréséhez, ha arra gondolunk, hogy például Siposnak és Mihályffy Lászlónak 4—6 kilókat kellett fogyasztani ahhoz, hogy másik súlycsoportban, ahol több esélyük volt, — induljanak.

A debreceni csapat győzött annak ellenére, hogy még ma is súlyos hátránnyal kell a vidéknek megküzdenie, hiszen minden mérkőzésüket fárasztó utazás előzte meg. Szeretnénk hini, hogy jövőre már a birkozásban is kétfordulós mérkőzések lesznek és egyiket a vidéki csapat otthonában bonyolitják le: mert csak igy reális a bajnokság. A DVSC győzelme a vidék győzelme, amit hisszük követ a labdarúgásban a Nagyvárad bajnoksága és talán egyszer azt is megérjük, hogy a vidék résztvevő csapatainak arányában vehet részt a sportügyek vezetésében is...

Mi március 26-án szeretnénk lejátszani az Ujvidék mérkőzést — mondotta Kántor Ferenc, a DVSC ügyvezetője

Az elmaradt mérkőzések ügye a héten foglakoztatja az MLSz vezetőségét. A szabályok értelmében 8 napon belül le kellene játszani a mérkőzéseket, de az egyesületek közös megegyezéssel március 15-re, vagy március 26-ra a Svajc—Magyar válogatott mérkőzés napjára halasztották el...

— Nekünk a március 26-iki dátum felelne meg legjobban — mondotta Kántor Ferenc, a DVSC ügyvezetője. Beszéltünk erről elutazásuk előtt az ujvidékiekkel és ők is jónak találják ezt a terminust. A március 15-iki mérkőzésnek ugyanis az lenne a hátránya, hogy vasárnap nehéz mérkőzést játszunk a Nagyvárad ellen, ezzel lábunkban kellene játszani az Ujvidék ellen, utána pedig utaznunk kell március 19-re a Csepelhez. Ennél sokkal jobb a március 26-iki üres terminus, mivel emberi számitás szerint sem mi, sem az Ujvidék nem ad válogatott játékost.

A tavaszi eredmények alapján a DVSC — bár csak egy mérkőzést játszott eddig — a hatodik helyen áll.

A DVSC csapata tegnap délután a szomszédos dohánygyári pályán tartotta edzését, melyen Szabó, Szilágyi, Dobes és Csokai kivételével minden játékos megjelent.

A Nagyváradi AC ötszáz jegyet igényelt a DVSC veeztőségétől a vasárnapi DVSC—Nagyvárad mérkőzésre Az igényelt ötszáz jegy már mind elkelt s igy a váradiakat vasárnap ötszáz hazai szurkoló fogja biztatni a győzelemre.

Dr Thomas Henrik az ismert kitünő debreceni játékvezető, a JT eddigi főtitkára lemondott a JT-ben viselt tisztségéről

Thomas dr vezeti a Kolozsvár—BSzKRT mérkőzést, a Gamma—Vasas mérkőzést Vas A., Kispest—Szolnokot Harangozó, Di. MÁVAG—Ferencvárost Ujvári, Elektromos—SzVSE Palkó, Ujpest—SalBTC Dankó, Ujvidék—Csepelt Návai vezeti.

•

Bóbis, akit Kassaival együtt felfüggesztettek versenyzési jogától, mert nem állt ki Tarányi illetve Gedeon ellen, profi akar lenni.

•

A szurkolónak nehéz az élete. Egy újvidéki szurkoló vasárnap délben megérkezett kisfiával Debrecenbe hogy csapatát buzdítsa Mikor kiszállt a vonatból, egy induló vonatban megpillantotta csapata tagjait. A csodálkozástól megdermedve bámult utánuk. Aztán megtudta, hogy a mérkőzés elmaradt, bevette magát egyik debreceni korcsmába, még az útra is ellátta magát búfelejtővel és este visszautazott. Másfélnapot vonaton töltött és mérkőzést nem látott. De azért távozóban kijelentette, hogy a március 26-iki mérkőzésen újra itt lesz.

•

Papp László dr: A DVSC akkor is megnyeri a bajnokságot, ha a bírók Pintért hozzák ki győztesnek. A birkozó bajnoki döntő hullámai újabb fejleményeket hoztak A szövetség visszaadta a BVSC játékjogát, mert kiderült, hogy Bódis és Kassai egyéni akciója volt, hogy nem álltak ki. A két birkozó ellen a BVSC és a MÁV Sport Liga is fegyelmit indít. Dr Papp László MBSZ elnök egyébként a következőket mondotta: — A CSB döntőinek bírái teljesen szabályosan itélkeztek, Zomborj Ödön és Matura Mihály pontozták győztesnek Mihályffy Lászlót Pintérrel szemben. Mi a támadást és nem a taktikát értékeljük. Véleményem szerint a DVSC akkor is megnyeri a bajnokságot, ha a pontozóbírók Pintért hozzák ki győztesnek. Az egész magyar sportra nagyjelentőségű, hogy végre vidéki csapat is megnyerte hozzá teljesen megérdemelten a bajnokságot.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGÁNNYOMOZÓ

JANOSSY magánnyomozó. — Bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág utca 21 telefon: 23-78 sz 54—857 5 9

GALOCSY a legregibb magánnyomozó megfigyelései, nyomozásai tiszkrétek, eredményesek. Zöldfa utca 3 szám telefon: 28-72 54—72 3. 4

KOSZTOLANCZY magánnyomozó. Bizalmasan megfigyel, nyomoz, Lorántffy utca 19. 54—869 3. 30

LEVELEZÉS (51)

VÁLTÓPÉNZ 10 és 20 filléres, tekercsekben a kiadóhivatal pénztárában ujra kapható 51—466

HÁZASSÁG (31)

HÁZASSÁG céljából megismerkednék állami nyugdíjassal, 60 év körül. Leveleket „Március" jeligére.t 31—629

ALKALMAZÁST NYER FÉRFI VEGYES

KÖNNYŰ és tiszta munkára agilis urat, vagy hölgyet felveszek Jelentkezés délután 2 órától, Dózsa utca 15. 2—628

GAZDASÁGI ÁLLÁS FÉRFI (26)

VINCELLÉR felvétetik Megbizható, józanéletüek jelentkezzenek, — Kassa út 33. 26—618

HÁZMESTERI ÁLLÁS FÉRFI (29)

HÁZMESTERNEK házaspárt felveszek. — Csapó utca 105. 29—623

KERESKEDELMI FÉRFI (48)

FÜSZER üzletbe leány vagy fiú felvétetik, Kovács Béla, Dévai utca 34. szám. 48—504

IPARI FÉRFI (33)

SZIJGYÁRTÓT keresek szerszám javítására. Címet kérem a pénztárnál leadni. 33—635 vv

EGY jómunkás cipész segédet, aki önállóan tud dolgozni, azonnal felveszek. Zöldfa utca 4. 33—513

ÖNÁLLÓAN dolgozó férfi segédeket női szabósághoz felveszek. Molnár, Szent Anna utca 8. 33—515

KIFUTÓ FIÚ (49)

KIFUTÓFIUT, megbizhatót, kerékpározni tudót felveszek, Hírlapiroda, Hunyadi utca 28. 49—568

EGY kifutófiút azonnal felveszek és egy péksegédet, Ceglédi utca 1. 49—607

KIFUTÓ fiú felvétetik, Erzsébet utca 40. szám. 49—694

KIFUTÓ leány, vagy fiú felvétetik, fűszerüzlet, Meszena utca 1 49—503

14—15 ÉVES fiút, vagy leányt kifutónak felveszünk, könnyű munkára. Miklós utca 10. 49—622

KIFUTÓT és négy középiskolát végzett fiút tanulónak azonnal felveszünk. MONE Rt. Ferenc József út 41. 49—616

ALKALMAZÁST NYER NŐ VEGYES (4)

ORVOSI rendelőbe rendes, megbízható takarítónőt keresek. Honvédemető-u. 6. 4—1711 v. v.

VARRÓNŐT ki házhoz jönne keresek. Cim: Rakovszky utca 8. 4—630

MEGBIZHATÓ gyeremkszerető fiatal leány azonnal felvétetik. Frank Éva üzletében, — Piac utca 46. 4—611

KERESKEDELMI NŐ (50)

KISZOLGÁLÓ leányt felvesz festéküzlet. Csapó utca 89. 50—506

IPARI NŐ (35)

SEGÉD- és tanulólányt fizetéssel felvesz Várady fehérnemű szalon, Kossuth utca 25. 35—637

VARRÓ- és tanulólányokat felveszek, Molnár szalon, Szent Anna utca 8 szám. 35—516

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT MINDENES (30)

ÜGYES mindenesnő azonnalra felvétetik, vagongyári vendéglőbe. 30—572

MINDENES főzőnő bejáró, vagy bentlakó, kéttagú családhoz azonnal felvétetik. Singer, Nagyvárad utca 4. 30—632

SZOBALÁNY (60)

JÓ FIZETÉSSEL kifogástalan szorgalmas mindenes szobalányt keresek villalakásba azonnalra vagy mielőbbi belépésre. Domokos Lajos utca 28., telefon: 33-33. 60—577

BEJÁRÓNŐ (8)

RENDES bejárónőt keresek Kardos, Piac utca 64 szám. 8—562

MÁRCIUS 15-re rendes megbizható fiatalabb bejárónőt, koszt nélkül felveszek, délelőttre. Hajó utca 8. 8—510

BEJÁRÓNŐ felvétetik József kir. herceg utca 35. földszint. 8—621

ÜZLETI AJÁNLAT 67

KÖLCSÖNZÖK porszivót, gramofont, lemezeket Veszek: porszivó, parkett. — varrógépet gramofont, lemezeket, ventillátort, hajszárítót a legmagasabb árakon Soltész, Kálvin-tér 2. 67—1357 4. 30

KÉT törött gramofonlemezert egy hibátlant adok Biró, Hunyadi u. 22 sz. 67—1353 3 18

HASZNÁLT órákat veszek, javítok, eladok Schiffmann, Vendég u. 7 kisállomásnál 67—858 1. 5

NŐI divatkülönlegességek, zsemperek, mellények kötése, hozott anyagból is. **Pethő kézi munka kötőiparában, — Szent Anna utca 10. sz.** Kész szveterek nagy választékban. Fehérnemük himzése, **főzhető fonállal** s előrajzolás. 67—187 4. 22

BÉVASÁRLÓJÁSKA, kézitáska, papucs, babicapőkészítés, javítás, babaklinika textilfeldolgozónál, Bathyány 1. 67—1868 3. 3.

AKCIÓÁRU anyagból ruháját gyorsan elkészitem Bőrkabát fordítást vállalok. Tegdes, Püspöki palota. 67—324 5. 25

TÖLGYRÖNKFÁT műhasábfát, abroncsvasat megvételre keres Varga, Hatvan utca 68 67—1497 3. 15

KABÁTJÁT, kosztümjét már most készíttese, — gyönyörü kivitelben „Tildi" divatszalon, Rákóczi utca 11. 67—521 4.20

VARRÓGÉPET, segédmotr, használt gramofon lemezt, kerékpárt, esztergapadot marógépet s vasipari szerszámot, s szerszámgépeket vesz, javít Király, Royal épület. 67—692

NE dobja ki pénzét drága nyakkendőkért, mert a meglevő régi nyakken dőjét tisztítom, javítom, fordítom, olcsón, Nyakkendőüzem, Dózsa utca 15. sz. (Csemete utca folytatása). 67—61 4. 3.

LEGOLCSÓBBAN tesztilt Weisz Kelmefestő, Arany János u. 29 sz. Keresztépület. 1900 vv

ÜZLETI KERESLET 66

RÉGI törött gramofon lemezeket 6 pengőért veszek, Mayer mérnök — Kossuth utca 13. 66 318 5 4

TOLLAT a legmagasabb napi áron vesz „Hangya" tollgyüjtő telep. József kir. herceg utca 71 66—460

ÜBORKAT ecetest és vizest vagy töltött paprikát, ecetes dinnyét veszek, Magoss György tér szám, fűszerüzlet. 66—212

ÉKSZER, ARANY, EZÜST (19)

RÉGI ékszert, drágakövet ezüstöt, ezüstpenzt legmagasabb árban veszek, Fränkl, Piac utca 73 sz 19—1574 3 21

ARANYAT, ezüstneműt ékszereket napi áron vesz, Takács Sándorné, Piac utca 56 szám. 19—1222 5. 20

ARANYAT aranyért, — ócska aranytárgyait modernre becserélem, Szelecsényi, Sas utca 2 sz telefon: 26-60. 19—28 6. 2.

OKTATÁS (56)

DR NAMÉNYINÉ gyorsíró iskolájában tanfolyamkezdés. — Bathyány utca 1. szám Debreceni tanker. főigazg. sz.: 6475—1942 56—1774 3. 24

SZÉPÍRÁST, helyesírást, német nyelvet tanít: Czeizler, Szent Anna utca 31. szám földszint 1 56—537

ALSÓBB diáklányok tanítását elvállalom. Árpád-tér 43 56—625

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR, GÉP (7)

JÓKARBAN levő táskairógépet veszek. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Irógép" jeligére 7—201 vv

GŐZCSÉPLŐ készlet, körülgyürüs. Ezres gőzlokomobilok 4—8 HP, eladók, bérbeadók. Király Royal-épület. 7—693

TELJESEN új női varró gép és egy bakancs eladó. Simonffy utca 37 sz Feldmann. 7—636

EGY darab 80 cm átmérőjü favágó körfürész, 1 darab baltával 5,5 HP, 1 drb 2 HP „Ganz" villany motrokkal eladó. Cim: Rákosi Jenő utca 3. 7—633

RÁDIÓ (58)

ELADÓ Orián rádió. Erdei utca 26. rokkanttelep 58—695

KISFOGYASZTÁSU külön hangszórós rádió új lámpákkal és egy férfi óra eladó. Árpád-tér 31 szám. 58—638

HANGSZER (28)

ZONGORA hangolási munkát, kitünő képzettséggel vállalok Vargyas Nap utca 17., vidéken is 28 624 5 3

JÓKARBAN lévő zongorát keresek megvételre Fusek fogtechnikus, Piac u 30 28—168

ELADÓ bécsi gyártmányú zongora. Bővebb fel világositás: Szepességi utca 24. Farkas Mártonnál. 28—592

EGY jókarban levő táskagramofon, lemezekkel olcsón eladó. Megtekinthető délelőtt 11, délután 4 óráig, nagyállomás harmadoszt. étterem. 28—617

BÚTOR (9)

HÁLÓSZOBÁKAT legolcsóbban bizalommal csak Löcsei bútor üzletéből vásárolhat. — Előtvös utca 66 szám. 9—1106 3. 15

NINCSEN fényes kirakatunk, bútort olcsón adunk, Piac utca 71 sz udvarban Brilliné. 9 1356 4 8

FIGYELEM! Sajátkészitményü konyhaberendezések, festett hálók, kombinált szekrények raktáron. Arany János utca 1. udvarban 9—1366 4 27

EBÉDLŐKREDENC, füstölt tölgy, jó állapotban eladó Domokos Lajos utca 6 sz. 9—786

HÁLÓSZOBÁK ebédlők kombinált szobák, konyhaberendezések Salamon bútorüzletében, Jóminőség, előnyös árak Hunyadi utca 2. 9—33 6 2

KOMBINÁLT hálók, konyha-, előszobaberendezések legjobb kivitelben Czellár asztalosmestertől, Boldogfalva 17. 9—1679 6. 5.

MODERN dió furnéros kombinált szekrények s íróasztal eladó, Nyugati utca 24. 9—639

HÁLÓSZOBA bútor, s gyermekágy eladó. Kassa út 29 szám, 7 ajtó. 9—624

IRÓASZTAL eladó. Teleki utca 94. első ajtó. 9—609

EGY hálószobabútor féregmetesn, eladó. Nyilastelep, Hold utca 3. 9—607

TÜZELŐANYAG (65)

APRÓRA vágott tuskó eladó. Jerikó utca 61. 65—13

ÁTADÓ ÜZLET, VENDÉGLŐ (6)

ÁTADÓ, vagy kiadó jól bevezetett fűszerüzlet — jogfolytonos italárúval azonnal, bevonulás miatt Cim a kiadóban. 6—492

LAKÁST KERES (52)

KIS üres szobát keresek „Üres szoba" jeligére. í 52—209

ÖZVEGY magános asszonynál, vagy embernél fiatal pár albérleti lakást keres, ágynemü van. Természetben, vagy pénzt fizetek, esetleg gondját viselem. MÁV lakatos. Cím a kiadóban. 52—614

LAKÁSCSERE (53)

TISZTA száraz szoba, s konyhás lakásomat elcserélném hasonlóval, jószágtartás engedélyezve. Ugyanott egy keményfa háló eladó. Magyar utca 8. Csapókert. 53—509

BÚTOROZOTT SZOBA (10)

UTCAI bútorozott szoba tisztviselőnek kiadó. — Ajánlatot „Keresztyén" jeligére a kiadóba kérek. 10—613

ELVESZETT (13)

F. HÓ 4-én a gabonairodából tévedésből elvitt 2874 számú gazdakönyvet — mivel használt úgy sem tudja venni — sziveskedjen a gabonairodában V. csoport, leadni. 13—550

ELVESZTETTEM március 7-én, hat darab és egy pót új cukorjegyemet, hat darab régit és egy pótjegyem, 3 darab rendőrségi lakásbejelentő lappal. Ajtó cuától a Rákóczi utcáig. A becsületes memgtalálónak 20 pengő jutalmat adok és azonfelül jót tesz egy szegény beteg asszonynyal Farkas Józsefné, Mátyás király utca 32 sz alá szíveskedjék leadni. 13—597

FEKETE bőrkesztyü fele Hungáriától, szombaton este, megtalálóját jutalmazom, Csapó u. 40 háztulajdonos. 13—512

VEGYES (68)

TEJEST keresek melyet potozánsba beszámítok. Meszena utca 1. fűszerüzlet. 68—505

GEPSZIJAT bármilyen szélességben, 5—6 mét tert vennék. Kalapipar. Széchenyi utca 7. 68—508

Használt csőolmot vesz

lapunk nyomdája: József kir. herceg-utca 1. (Bika bérház)

ÜSERE ÜZLET (11)

TENGERIT adok használt diványrugóért vagy pénzért megveszem. Péterfia utca 26 2 ajtó. 11—983 5. 1

VETŐMAG árpáért zabot adok. Cím a kiadóhivatalban. 11—634 vv

ÓLMOT adok fürészporért. Csap utca 39. 11—594

KORPÁT adok tyukért, sovány libát veszek, — Csap utca 56. 11—619

FÉNYKÉPEZŐGÉP 22

TÜKÖR reflekszes fényképezőgép, készenléti táskával eladó, a délutáni órákban. Csapo u. 73 szám. 22—626

HASZNÁLT RUHA, CIPŐ (69)

NŐI kosztüm és egy új sandál eladó. Bika bérház I. 3. 69—600

NŐI ruhaszövetek, kék fekete selyem női ruha, szövetruha, perzsamintás sezlontakaró eladó. Hadházi utca 8. 69—599

RÉGEBBI férfiruhaszövet eladó. Cím a kiadóban. 69—598

HASZNÁLT ruhaneműek, jókarban levő női cipő, 37-es számú eladó. Piac utca 58 II. em. 27 B szám. 69—502

ELSŐRENDŰ fekete asztrahánprémes télikabát eladó. Várnay, Rákóczi utca 11. 69—575

GUMICSIZMA 44-es, valódi békebeli, teljesen új eladó. Ugyanott megvételre keresek 24-es és 26-os gyermek hócipőt Lucernaagot más terményért cserélek, vagy eladok. Kossuth utca 28 sz I. em. Kovács 69—511

GYERMEKKOCSI (21)

VAJSZINŰ süllyesztett gyermekkocsi, jókarban levő eladó. Vigkedvü Mihály utca 15. 1 ajtó. 27—620

INGÓSÁG VÉTEL VEGYES (37)

HÁZI vízellátó berendezést (motor, szivattyú hydrofortartály) lehetőleg Si-Hi gyártmányut keresek megvételre. Cim a kiadóban. 37—585

INGÓSÁG ELADÁS VEGYES (36)

JÉGSZEKRÉNY nagy két ajtos, alighasznált eladó Cim a kiadóban. 36—120 vv

BÉKEBELI lenabrosz új szakajtókkal és 3 méter sötétkék taftanyag eladó Csapó utca 78. szám kapualatt. 36—631

EGY új kandalló és új háromrészes kombinált szekrény eladó. Megtekinthető délelőtt: Simonyi út 15. Schön. 36—514

GAZDASÁGI ESZKÖZ (24)

GAZDASÁGI felszerelési gépek, eszközök, kocsik, szekerek, alkatrészek állandóan raktaron árusít, becserél, vásárol, vitéz Nagy János, Hatvan utca 41. telefon: 26-19 24—27 6 5.

BOROSHORDÓK 2—500 literesig eladók, Bethlen utca 6. 4 ajtó. 24—610

INGATLANFORGALMI IRODA (40)

ELADÓ Rothermere u. 43. nagyfrontú, alápincézet ház, beköltözhető lakások. Megbizott Pataky Péterfia utca 53. 40—490

ELADÓ FÖLDEK: Kabai határban, kőút közelében 4 hold elsőosztályú búzatermő föld, bérlete 4 mázsa búza, holdja 8200 P. Szintén kabai határban 4 hold, bérlete 3 mázsa búza, holdja 6300 pengő. 20 holdas elsőosztályú föld fele lucernás, bérlete 4 mázsa búza, holdja 7000 P. Patay iroda. József kir. herceg utca 8. telefon: 30-99 számm. 40—596

ELADÓ HÁZ (17)

ELADÓ ház sürgösen, Apafi utca 34. Értekezni ugyanott Pete Mihály. 17—601

JÓZSÁN 666 négyszögöl gyümölcsös eladó. Kettő szoba, konyha. Értekezni helyszínen, Józsa Kiskert utca 706 sz. 17—593

ELADÓ részben adómentes úriház, beköltözhető lakással. 115.000 P-ért. tőkebefektetésre is kiválóan alkalmas. Nyil u. 63 szám. 17—612

Szerkesztésért felelős:
PALFI JÓZSEF
Kiadásért felelős:
IFJ SZIGETHY GYULA
főszerkesztő, h igazgató
Kiadja és nyomja:
TISZÁNTÚLI KÖNYV ÉS LAPKIADÓ RT
Műszaki vezető:
SZIGETHY KÁROLY